

MAGYAR LAPOS

3 Lei

Taxa postális pláttá a
aprobálti Dts. Gen. F.

"anon" Írók és Hírlapírók köre
A, VII., Erzsébet-körut 9-11.

BUDA

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 194 (1340) szám. * Péntek, 1936 augusztus 28

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A kormány különleges intézkedéseket tesz a közrend fenntartására

Angheliescu közoktatásügyi miniszter és a kormány több más nagytelektélyű tagja aggódik a terrorcselekmények megismétlődése miatt

Bucuresti. Saját tud. A bucaresti ellenzéki színezetű lapok szerint annak ellenére, hogy Tatarescu miniszterelnök királyi kihallgatása után sok optimizmust mutatott, ami lecsillapította kissé a kedélyeket, kormánykörökben nem ült el teljesen az idegesség. Komplikálja a helyzetet, hogy magának a kormánynak is több nagytelektélyű tagja van, akik aggodalommal néznek a jövő elé, az egyre merismitő terrorcselekmények miatt és egyáltalában nincsenek megelégedve a móddal, hogy a kormány ezekkel a cselekményekkel szembefordul.

Az elégedetlenség között van Angheliescu is,

akinek amugy is sok hosszúsága van a miniszteriumának ígért tanügyfejlesztési alapok, az ismert 100 millió elmaradása miatt.

Tegnap este miniszteri értekezlet volt Tatarescu lakásán, amelyen, kiszűrődött értesülések szerint Angheliescu és mások hangot is adtak már aggodalmuknak és elégedetlenségüknek.

Tatarescu kijelentette, hogy a kormány el van tökélyve a rend fenntartására s ecélből a belügyminiszter rövidesen különleges intézkedéseket fog foganatosítani s ebben az értelemben rendeletek mennek szét az ország összes rendfenntartó közegeinek.

Schacht német birodalmi bankelnök párizsi tárgyalásai a két ország közötti összes kérdésekre kiterjednek

A sajtó a francia-német viszony megjavulását várja

Párizsból jelentik: Dr Schacht, a német Birodalmi Bank elnöke, igen szívélyes fogadtatásban részesült Párizsban.

A francia sajtó nagy figyelmet szentel Schacht megbeszéléseinek és azt a felfogást vallja, hogy az európai államok hasznos együttműködésének előfeltétele a Németország és Franciaország közötti bizalom helyreállítása. Kétségtelennek tartják, hogy Schacht a francia-német kapcsolatokat érintő valamennyi kérdérről tárgyal Párizsban.

Igen érdekes a francia lapokban annak a felfogásnak a kihangsúlyozása, hogy éppen a mostani nemzetközi helyzetben Schacht látogatása különösen nagyfontosságú, s hogy ettől a két ország viszonyának megvalósulása várható.

A Matin is ebben a hangnemben beszélve, azt írja, hogy Schacht az a német államférfi, akivel Franciaország a jelen pillanatban a legeredményesebben tárgyalhat.

Schacht dr szerdán Blum miniszterelnökkel és több más kormányférfivel tanácskozott. Fontos az a körülmény, hogy Schacht Delbosval is tárgyalt és hogy a Schacht tiszteletére adott szerdai ebéden Léger, a külügyminiszterium állandó államtitkára, valamint Bargeton, a politikai osztály vezetője is résztvett. Mindez arra mutat, hogy a tanácskozásokkal nem számúzték a diplomáciai kérdéseket.

Kommunista oldalról azzal akarják megzavarni a tárgyalásokat, hogy túlzott hazafisággal lépnek fel.

Thorez kommunista vezér Blumhoz levelet intézett, miben többi között ezeket írta:

— A francia nép méltóságával és békeszeretetével nem egyeztethető össze, hogy éppen akkor, amikor Németország két évre emelte fel a katonai szolgálati időt, a Birodalmi Bank elnökét kivételes ünnepléssel vegyék körül Párizsban.

Dr Schacht megnyugtatta a franciákat, hogy az új német katonai szolgálati idő a munkanélküliség leküzdését szolgálja

Schacht szét akarja robbantani a francia-orosz szövetséget

Párizsból jelentik: A lapok értesülése szerint dr Schacht, német birodalmi bankelnök közvetlen uton hitelt akar szerezni Franciaországtól.

A Matin szerint Schacht szerdai megbeszélése során közölte, hogy Európának nincs oka nyugtalanságra a német katonai szolgálati idő fölemelése miatt, mert ennek az a célja, hogy a németországi munkanélküliséget leküzdje. Ha Németország kedvezőbb gazdasági feltételek közé kerülne és új kereskedelmi piacokat kapna, akkor a hadiipar, melynek működése egyetlen mód a munkanélküliség leküzdésére, más irányban fejlethetne ki tevé-

kenységét. Emellett: a német kormánynak továbbra is az a véleménye, hogy a francia-szovjet szövetség által keltett aggodalom indokoltá teszi a túlzott fegyverkezést. Schacht — a lapok szerint — kétségtelenül rá akarja bírni Franciaországot a szovjet-francia szövetség felbontására. Kísérletet tesz arra, hogy bebizonyítsa, milyen veszély rejlik a francia-orosz szövetségben.

A Figaro szerint Schacht megbékélési szándékkal jött Párizsba. Ellenértékül javaslatba hozta a fegyverkezési mennyiségek korlátozását.

Vatikáni jelentés a spanyolországi rémuralomról

A Vatikán hivatalos lapja, az „Osservatore Romano” egyik legutóbbi száma részletes és összefoglaló jelentést közöl a spanyol eseményekről. A jelentésben sok olyan ada van, mely eddig ismeretlen volt a köztudat előtt.

Bevezetésként a jelentés emlékeztet a pápa május 11-iki beszédére, melyben a Szentatya a kommunista veszély komolyságára és fenyegető közelségére figyelmeztette a világot. Nem habozott annak kijelentésével, hogy nagyobb a gondja a társadalmi és világi intézmények miatt, mint magáért a katolikus Egyházzért. „Az ellenséges erők, — mondotta a pápa, — még fenyegetőbb kiterjedésűek lehetnek támadásaik még hevesebbé válhatnak, mint akármikor, de mégis írva marad: Isten egyházán nem vesznek erőt. Isten szava ez és Isten szava meg nem dönthető. Azonban az emberi intézmények, amire az isteni ígért nem vonatkozik, bizony áldozatul eshetnek a rombolásnak.”

A vatikáni jelentés aztán így folytatja: — Alig telt el két hónap és azok a borzalmak, amiket a kommunista és anarchista Spanyolország különböző vidékein előidéztek és folytatnak, — az egész keresztény világnak emlékeztetébe hívják a pápai szózatot. Sürgős szükségé vált, hogy minden további késlekedés nélkül annak az intellemtnek a tanításait magunkba fogadjuk.

A jelentés aztán különösen a Barcelonában történeteket sorolja föl. Itt a „népfront”-ban egyesült kommunista és anarchista pártok július 19-iki négyülésén Gorkin nevű vezérszónok így nyilatkozott: „Nem vagyunk vérszomjasak és bosszúállók, de ha holnap arról lesz szó, hogy kímélni kell a vért, ez azt jelenti, hogy egy munkás életéért tíz vérszomjas élősdi életét kell elvenni”. És aztán a „vérszomjas élősdi”-eket azok között keresték, akik hitbuzgóságukról, vagy vallásosságukról voltak ismeretesek. Házkutatások folytak, s kényszerítették a szentképek előtt az illető házak lakóit, hogy Istent káromolják. Ha nem tették meg, lelőtték őket.

A papok fejére vérdíjat tűztek ki, s a munkások közt buzgólkodó papok megöléséért fejenként 3000 pesetát is fizettek. A falusi lelkészeket, kik az erdőbe és hegysekébe menekültek, úgy vadászták, „mint a nyulakat”. A szerzetesrendbe tartozókat, kik a szegények, betegek, gyöngélműjük ápolásával és gondozásával foglalkoztak, szintén a „vérszomjas élősdi” listájára vették és kiirtandóknak minősítették. Az apácákkal olyan állatiasan bántak el, hogy ez mindörökké szégyene marad az emberiségnek. Azonban nemcsak a papokra és szerzetesekre folyt a vadászat, hanem számtalan polgáremberre és munkásra is, akik az anarchista vagy kommunista világnézettel nem tudtak megbarátkozni. Ezeket is úgy ültették le, mint a kutyákat. Elég volt, ha menedéket adtak egy üldözöttnek, s emiatt a menedéknyújtót is azonnal kivégezték.

Az áldozatok legtöbbször lelőtték. Azonban nem mindeniket. Sokat élve elégették, másokat kínzásokkal vitték a halálba. Pedig Gorkin azt mondotta: „Mi nem vagyunk vérszomjasak és bosszúálló emberek...”

A barcelonai népfront mozgalmában vezető szónok volt még egy Nin Andrés nevű ember is, ki magasrangú hivatalnok a spanyolországban a szovjetkormánynak. Ő mondotta

egyik barcelonai népgyűlésen: „Spanyolországban sok problémát kellett megoldanunk, ami a polgári köztársaságok meg nem oldhattak. Az egyház kérdését is megoldottuk, amennyiben egyetlen templomot se hagytunk meg”. Barcelonában tényleg 180 templomot vettek el a hívők; legőbbit fölgújtották, vagy lerombolták, nehányat pedig világi célokra rendeztek be, átalakították mulató házakká.

A házi oltárokat is kidobálták a magánházból, valamint a könyveket és képeket is. A temetőket se kímélték. Borzalmas hullarablásokat vittek végbe és a holttesteket az utcákra dobálták, hogy csúfságot őrzenek velük. A frissen leölt emberek és a régi hullák egybekeverve, fölöttük a fölgújtott templomok és házak füstje és lángja. Pár nap múlva az éjszaka szaga, a holttestek büze gomolygott mindenütt. Pokoli látvány volt ez, — mondja a

vatikáni jelentés.

Aztán így folytatja:

— Azt lehetne hinni, hogy ez a rendetlen rombolás csak egy pár fajtalanuló embercsoport munkája, olyan embereké, akiket elvetemült ösztönük hajtott ebbe a végletbe. Sajnos, nem így van. Ha a ember a valóság előtt nem akar szemtől hunyni, akkor el kell ismernie, hogy nyilvánvalóan az elrémítés óriási rendszerével áll szemben, egy nagyvonalúan az egész világra megszervezett tevékenységgel. Ami a maga egész borzalmasságával közvetlen közelben nyilatkozott meg előttünk, az nem helyi jelenség volt, hanem az istentagadó moszkvai kommunizmus, mely a maga programját egész világon keresztül akarja vinni. És a világ egész kommunizmusa ma szolidaris azokkal a rombolásokkal, amik Barcelonában végbementek.

Ajándékcsomaggal kopogtat a postás!

A „Magyar Lapok” ajándékakciója féléves előfizetői részére

IKadóhivatalunk immár rendszeresítette azt a szokást, hogy értékes ajándékokat oszt ki lapunk előfizetői között, akik féléves, vagy éves előfizetési díjukat egy összegben kiegyenlítik. Lapunk előfizetőit ezáltal tulajdonképpen nem terheli semmiféle többletkiadás és a féléves, vagy egész éves előfizetési díj sem képvisel olyan jelentős összeget, ami előfizetőinknek különösebb gondot okozhatna. Ezáltal viszont, az ezernyi gonddal és nehézségekkel küzdő kiadósági újságos is segít az olvasó — viszont a lap is megengedheti magának, hogy a mai viszonyok között is, ajándékokkal kedveskedhesen hűséges előfizetőinek, akik hajlandók erre a csekély áldozatra.

Amit adunk, amit adni tudunk, azt örömmel és boldogan adjuk s csak fokozódó örömmel szolgálunk, ha gyakrabban is értékes ajándékokkal kedveskedhetnénk olvasóinknak és előfizetőinknek. Ezt viszont nem egyedül és nem kizárólagosan mirajtunk — hanem nagyrészt olvasóközönségünkön mulik. Ha olvasóink megértik és átérzik annak a célnak — az annak az eszmének a jelentőségét, amit a Magyar Lapok képvisel országunkban, akkor ez a cél és ez az eszme fellelkesíti, átforgatja őket és minden igyekezetükkel, minden tehetségükkel lapunk népszerűsítésén, lapunk terjesztésén fognak munkálkodni és minden keresztény ma-

gyar olvasónak szívévé válik a Magyar Lapok sorsa.

A Magyar Lapok pedig ki fogja érdemelni ezt a hűséget és ezt az áldozatkészséget, amit minden tekintetben viszonzni kíván.

Az 1936 augusztus 24-én megtartott ajándékakción — az év végéig teljesített előfizetési díj befizetői között — az alábbi nyeremények kerültek kisorsolásra:

1-ső nyeremény. 5 napi teljes ellátás Baile-Episcopestein. Nyerőszám 1.260. Tulajdonosa: Kelemen Gyula, Fántánale.

2-ik nyeremény. Révai kis Lexikona. Nyerőszám 1159. Tulajdonos Csizsér Margit, Toplita Ciuc.

3-ik nyeremény. Egy fényképezőgép. Nyerőszám 1017. Tulajdonos Laczkó Béla, Brad.

4-ik nyeremény. Egy évi ingyenes előfizetés. Nyerőszám: 1042. Tulajdonos Gabriel József Craidorolji.

5-ik nyeremény. Egy férfi karóra. Nyerőszám: 1475. Tulajdonos Halász Agoston, Flésti.

Örömmel közöljük a fenti ajándéksorsolás eredményét és kérjük előfizetőinket, fogadják szívesen ajándékunkat, amiket mi is szívesen és örömmel adunk.

A „MAGYAR LAPOK” kiadóhivatala.

Sorozástól a nagyvezüstitig

Írta: Fazekas Sándor

Régen történt az igaz, amikor a faluban sorozás volt. Az utca közepén bokáig érő porban, hat legény egymást átölelve, keservesen gajdolta, hogy aszongya:

*Pléh a kanál, bádog a csajka,
Hej, keveset adnak abbal*

A kalapjukat nemzeti színű pántlika övezte; keserű büszkeséggel hirdette, hogy ezek már el vannak jegyezve a császárnak. Ami annyit jelent, hogy három hosszú esztergályos kiestek a civil társadalomból. Három végeláthatatlan esztendeig a császár kiporciónzott kenyerét eszik. A császár pedig nem igen szokta kérdezni a szegény katonától: elég volt fiam? No, vágjál még egy karéjt. Innen a düccából; ez jó ropogós. És, ha nem elég, akkor az árva katona egyet szorít a nadrágszíjon. mire a lázongó emésztőszervek meghunyászkodnak. Mert kutyaelet ám a katonaelet! Az ember nem akkor kél-fekszik, mikor akar; nem azt csinálja, amit akar, hanem amit a káplár úr akar. Ez pedig pont mindig az ellenkezőjét akarja annak, amit a katona akarna. Még a tetejébe némelykor egy-egy rövidhullamu pofon is leadódik. Ebben megint nem az a nagyobbik sérelem, hogy leadódott, hanem az, hogy nem lehet visszaadni. A kaszárnyai és civil világnézet között olyan szakadék tárog, amit sohasem lehet áthidalni. Fene megerte az egészet.

— Hát téged is megkivánt a császár drága gyámja, — siránkozott Petákné asszonyom

és a nyakába borult Janinak. Anyai könnyekkel nyakon öntözve a vitézjelöltet.

— Ember kell oda is édesanyám, — mondott Jani nagymérvű önérettel.

Petákné asszonyom később megjuházódván, letörölte könnyeit a kötője sarkával. Azután végignézett Janin. Azon kapta magát, hogy titokban ő is büszke, amiért a fiú bevált katonának, mert ez mutatja, hogy nem himihumi legény.

— Legalább már huszár lennél, — kívánta Peták gazduram.

— Hogyisne! — tiltakozott Petákné asszonyom. — Hogy térgyalácson rugja a lú, mint kétesztendeje a Pócsi fiút. Legyik csak baka. A bornyu nem rug.

A sorozás lezajlott, mindenki folytatta a munkát ott, ahol elhagyta. Jani valami különös lelki elváltozást észlelt magán. A dolog már nem ment úgy, mint eddig. Ugy érezte, hogy ő már csak féllábbal jár ezen a selejtes világon, a másikkal már ismeretlen világban lépeget. Még civil, de neki már a császár parancsol. Később egy kis helyi érdekű verkedés után kellemetlenül tapasztalta, hogy a főszolgabíró is parancsol. Hiába hivatkozott a katonai kiváltságra. Ezek a főszolgabírók képesek még a császárral is hatásköri összeütközésbe jönni. Vannak a búcsúzó civiléletnek ilyen szerencsétlen utóregészei.

Elkövetkezett azonban az idő, amikor a főszolgabíró csakugyan levette rólu az áldó és sújtó kezét. Estéknént lázas és könnyes búcsúszók estek a kiskapukban, amelyek örök-hűség fogadásokban kulmináltak. Ez azonban csak ritka esetben tartódik be, mert három esztendő hosszú idő ám. Három esztendő alatt

MARGUERITE BOURGET:

A megtört pecsét

(Regény).

A modern kor vajdó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék remek rajza.

Ara 95 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunkban.

Orosz lovasok megsértették a japán határt

Tűzharc volt a japán és orosz katonák között

Londonból jelentik: Hszilkingi jelentés szerint szerdán 20 lovas és egy kisebb csapat japán katonaság között éles határvillongás volt a szovjet-mandzsú határon. A szovjet katonák átlépték a határt és tüzeltek a japánokra. Azok viszonzták a tüzelést és visszaverték az oroszokat. Egy orosz katona holtan maradt a helyszínen. Másik helyen gépfegyveres orosz lovasok sértették meg a határt. A mandzsú kormány erőlyes tiltakozást jelentett be a karibini szovjet főkonzultát a határsértések miatt.

Az arabok csak úgy kötnek békét, ha megszüntetik a zsidók bevándorlását és feloszlatták az internálótáborokat

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai általános sztrájk a jelek szerint vasárnapra befejeződik. Az arabok legfőbb bizottsága elvbén elfogadta Nuri pasának, Irak külügyminiszterének közvetítését. Az arabok kikötése azonban az, hogy részeseikégek kegyelemben mindazokat az arabokat, akiket a legutóbbi mozgalommal kapcsolatban letartóztattak, vagy elítéltek és oszlássák fel az internálótáborokat. Végül azt követelik, hogy a béke érdekében függesszék fel a zsidók bevándorlását.

Fajkutyakiállítás a Banatban. Timişoara. Saját tud. A Canis fajkutyatulajdonosok egyesülete szeptember 19-én és 20-án országos fajkutyakiállítást rendez. Az egyes fajtakat felülbíró zsűribe neves szakembereket hívnak meg. Az egyesület a látogatók részére ötven százalékos vasúti kedvezményt kért a vasutól, úgy hogy négy napon keresztül valószínűleg féláru vasúti jeggyel lehet majd Timişoarára utazni.

háromszor hervad el a virág! Meg aztán ismerjük csak be, hogy bizony a lánynak hamis a zuzája. Nemkülömben a katonának.

— Ott van már a tő, céna, kefe, subick, szappan? — kérdezte Peták gazda a nagy induláskor. — Mert erre mind szükséged lesz.

Petákné asszonyom pedig a csikos tarisznyát tömte meg minden földi jóval. Volt abban még tirólis tészta is. (Ha én tudnám, hogy milyen azt!)

Peták uram a lelkére kötötte Janinak, hogy okvetlen kinalja meg a káplárját egy kis „hazaival”, mert ez ritkán téveszti el hatását a felebbvalóra. Ezt ő régebbi tapasztalat nyomán mondja.

A vonat elindult és Peták Jani ezentul Johan Peták névre halgatott.

Husvétkor már „siccebojtjal” jött haza. No, ez megint olyan katonai disztárgy, amit a mai reformifjuság már nem ismer. Állott pedig ez a csudavalamai hat bojtból, amelyek párosával voltak felfűzve egy zsinórra. Felül két kisebb bojt, azután két nagyobb bojt s még azután két még nagyobb bojt. Fityegett pedig a bal-mellen. Figyelmeztetvén minden halandót, hogy a viselője jól lő. Jó lesz tehát óvakodni tőle. A rezes csákó és a rézptykék úgy fénylettek, hogy aranyabbnak látszottak az arany-nál. A szűk nadrág is elannyira feszült a lábikrákon, hogy bolhát lehetett volna őlni rajta. Petákné asszonyom nem győzött elég csudálkozni, hogy a Jani fiu nemcsak hogy nem fogyott le azon a ványgyadt katonai koszon, hanem még nekitelt. Az ördög érti ezt.

Es mikor a gyöngvéletnek vége lett, Peták Jani a herr caporal Johan Peták címmel és jelleggel dicsekedhetett. Persze, most már re-

A kormány gazdasági albizottsága a külkereskedelmi egyezményekről tárgyalt

A Hollandiába, Németországba és Magyarországra irányuló kivitelek voltak kérdésben

Bucuresti. Saját tud. Az ipar- és kereskedelmi miniszteriumban tegnap délután ülést tartott a kormány gazdasági albizottsága és vizsgálat tárgyává tette a folyamatban levő tárgyalásokat a külkereskedelmi egyezmények megváltoztatására. Elhatározták, hogy Hollandiába kilencezer vagon gabonát szállít ki Románia.

A Németországgal folyó tárgyalásokra nézve úgy döntött az albizottság, hogy a román kormány ragaszkodik ahhoz, hogy a Németországba történő összkivitel 25 százalékan tulmenő petroleumkivitelért olyan áruk importáltassanak, amelyeket erős devizával kell fizetni. Fabricius követ ezt a döntést közli kormányával és csak újabb utasítások után folytatja a tárgyalásokat.

Ezután a kereskedelmi államtitkár jelentést tett a magyar-román vegyesbizottsági tárgyalásokról, amelyek Magyarországra történő fakivitel nehézségeinek és akadályainak elhárítását célozzák.

Az ülés végén Megura földművelésügyi alminiszter kijelentette, hogy

Romániának jelenleg 65.000 vasuti kocsis gabona kivitelére vannak megállapodásai.

Bejelentette továbbá, hogy a kukoricatermes kilátásai a kedvezőbbre fordult időjárás következtében lényegesen javultak.

Végül az albizottság minisztertanácsi határozatot szövegezett meg, amelynek értelmében a pénzügyminiszter nyolcmillió lei hitelt nyit a földművelésügyi miniszterium számára, beruházások céljaira és továbbá négy millió leit a bortermelés előmozdítására, nevezetesen olyan pincék berendezésére, amelyekben lehetséges legyen kiváló minőségű borok előállítására.

A fizetési módok tekintetében nehézségek támadtak a román-magyar vegyesbizottság sinaiai megbeszélésein.

Bucuresti. Saját tud. A sinaia román-magyar vegyesbizottsági tárgyalásokon a magyar delegáció azt kérte tegnap, hogy a magyar faimportőrök ne a Nemzeti Bank számlájára fi-

zessék be a fa elelnértékét, hanem az ezáltal meghatalmazott pénzintézeteknek. A Banca Nationala delegátusa azonban ellenszegült ennek a kérésnek, mondván, hogy a magyar delegáció, ugylátszik, ki akarja kapcsolni a Banca Nationalát ezekből a műveletekből. Minthogy ebben a kérdésben a vegyes bizottság két küldöttsége tegnap nem tudott megegyezni, a döntést mára halasztották.

Ami az 50 százalékos hányadot illeti, amelyet a Banca Nationala engedélyez azoknak a román tűzifaexportőröknek, akik transferköve-

telésekért adnak el, a Magyar Nemzeti Bank kiküldötte erre vonatkozólag azt kérte, hogy ez a hányad a román tűzifaexportőrök számára a Magyar Nemzeti Banknak a Banca Nationalánál levő diszponibilitásából fizetessék, hivatalos árfolyamon, vagyis 29.54-el, aminek eredményeként a román tűzifaexportőr magasabb értéket kap.

A román delegáció azonban ezt az előnyt is kevésnek találja ahhoz, hogy a román fa eljusson a magyar piacra, azért a román delegáció különféle díjkezdvezményeket kér a magyar vasutakon.

Kirándulással szereznek gondolkozási időt.

Bucuresti. Saját tud. A román-magyar vegyesbizottság tagjai szerdán kirándulást tettek a Bucegibe. Reggel nyolc órakor indultak el Sinaia-ról gépkocsin, a dobresti vidékre, ahol megtekintették a vízműveket, majd felmáshztak a Scropoasa-tóhoz s itt ebédeltek. A kirándulók este érkeztek vissza Sinaiaiba. Ma (csütörtök) délelőtt 10 órakor a vegyes bizottság folytatja munkálatait.

Nemzetközi értekezlet hív össze a francia kormány a spanyol polgárháború megfékezésére

Londonból jelentik: Itteni beavatott körökben tudni vélik, hogy a francia kormány a spanyol benemavatkozási megállapodás végrehajtása érdekében nemzetközi értekezletet hív össze, amelyen az érdekelte hatalmak képviselői általános megbeszélést folytatnának a polgárháborúval kapcsolatban. Az értekezlet összehívását az teszi szükségessé, hogy a semlegeségi megállapodást elvben valamennyi állam elfogadta ugyan, de csak öt állam rendelkezett el a fegyverkivitel tilalmát. Ezenkívül az értekezletet felhasználják arra is, hogy a két szembenálló tábornak rávegyék a polgárháború kegyetlenkedéseinek megszüntetésére. Ezt az értekezletet követné aztán a semlegeségi megállapodás végleges aláírása.

Portugália is lezárta a hadianyag kivitt Spanyolország felé.

Lisszabomból jelentik: A portugál kormány elhatározta, hogy azonnali hatállyal függeszti a Spanyolország felé irányuló hadi-

anyagkivitel. Ezt a tilalmat azonban azonnal megszünteti, ha benemavatkozási egyezmény aláíró államai bármely formában segítségére lesznek a harcoló feleknek.

Rydz-Smigly lengyel hadsereg felügyelő részvesz a francia hadgyakorlatokon

Varsóból jelentik: Rydz-Smigly lengyel hadseregfelügyelő — mint hivatalosan jelentik — augusztus 28-án utazik Párizsba. Újára Stahovics vezérkari főnök, Strzeletzky ezredes, a lengyel hadseregfelügyelőség irodájának vezetője és két szárnysegéde is elkíséri. Rydz-Smigly néhány napos látogatását fölhasználja arra, hogy résztvegyen a francia hadgyakorlatokon.

zerva állományban. Ami olyanformát jelentett, hogy nyugtán dicsérd a napot...

Jani megházasodott. Elvette Évát. Nem azt az Évát, akitől három évvel ezelőtt elbűsüzött, hanem egy másik Évát. Olyan mindég. Éva, — Éva. Nekifogott és turta ő is a földet, ahogy tanulta. Megbajuszosodott és a Janiból János lett; időjártaival pedig János gazda. Az élete csendes eseménytelenségben folydogált; a világ vajudása nem érdekelte. Urak dolga. Majd elintézik egymással, ha bajuk van. Ennél sokkal háládatosabb foglalkozás, ha az ember ráérő idejében hájat ereszt, mert ezzel a képesséssel rálépett arra az útra, amelyik végül is a bírói méltóságához vezet. Sok életbölcsesség van ám abban, mikor a bírói méltóságához zsiradékot is követelnek Képzelnék csak magunk elé két bíró urat. Az egyik sovány, nint a keszeg; a másik húsos, hájas. Melyik naponál jobban? Kilószámra is. Ebből megint nem következik az, hogy az illető egybajjal hájfejű is legyen. Dehogyan.

Hát mondom, János gazda nekikezdett hájat eresztetni.

Vasárnap reggel templomba készült. Eppen beretválkozott, mikor az életparja beviharzott:

— Jaj édes uram, el ne vágja mán a nyakát, de nagy baj van!

— Micsoda te?

— Kiesett a világfeneké; háboru lesz.

— Ne te ne.

János előbb megberetválkozott, mert ilyen fontos műveletet nem lehet félbeszakítani egy kis háborúért. Azután utána nézett, hogy mi

igaz a dologból, mert az asszonybeszéd sokszor csak pipafüst.

János mihamarabb meggyőződött, hogy biz ennek fele sem pipafüst, mert a császár igen komolyan hívogatja. Gyere csak édes fiam, corporal Johan Peták egy szóra. De lehet, hogy kettő is lesz belőle. A délelőtti istentiszteletet még végig hallgatta. Azután meghányta-vetette az ide vágó teendőket azokkal, akiket hasonló megtiszteltetés ért. Mert most már nem babszemre megy a játék. Jó lesz tehát rendb hagyni a világi dolgokat. A háboruban hamar megcsik, hogy az ember arra ébred fel, hogy megvan halva.

A beöltözés után János gazda megint káplár ur Peták lett és mint ilyen, meg sem állott a Cigányszigelig. Itt tette le az érettségét a régen beszivott katonai tudományokból. Sikerrült is mihamarabb kifognia egy golyót. Valami derék jóra való ember lőhetett ki, mert nem tört, nem zúzott, csak éppen keresztül szaladt a combján. Mintha csak az mondta volna: van szerencsém!

Egy ilyen kis bárányhimlő drága pénzt ér a háboruban, mert lehet vele fedél alatt húzni a háborút. Idővel azonban ez is begyógyult és Peták káplár ur most már Trebinje körüli praktizált. Itt éppen viszonylagos csend volt. Mind a két fél unatkozott és nagyokat ásitott, várta a másikat. Gyere te!

Az ellenségnek van egy eléggé el nem ítélhető rossz szokása. Mindig rosszban tőri a fejét. Nagyon ritka az olyan ellenség, amelyik jót akar. Valószínű, hogy ez a tapasztalat indította a kapitányt is arra, hogy így szólják

káplár ur Petákhoz:

— Káplár Peták! Vegyen maga mellé, négy embert és nézze meg, mit csinálnak azok odaát. Igyekezzenek minél többet látni.

Itt egy kis elértés történt. A kapitány az ellenséges vonalat értette „odaát” alatt; a káplár ur pedig az ellenséges országot. Mert ha nem így történt volna, akkor már estefelé jelenthette volna, hogy az ellenség alig négy kilométerre van és nem képez egységes vonalat, hanem csak egyes pontok vannak megszállva, úgy, hogy keresztül lehet bujni a frontjukon.

A kiküldött hírszerző járőrt várták este, várták reggel, de nem jött.

— Elfogták őket, — mérgelődött a kapitány.

Délfelé azonban váratlanul előkerült az elveszítettnek hitt társaság; holtrafáradtan, gyűrönten, piszkosan. A jelentést az ezredes ur is végig hallgatta.

Ők a kapott parancs értelmében megnézték, hogy mit csinálnak „odaát”. Sötét este lett, mire bujkálva, hasoncsúszva, mászva elértek egy falut. A házak már sötétek voltak, csak egyben volt világ. Ott bekukucsáltak az ablakon. Bent egy csomó tiszt összebujva tanulmányozott egy térképet. Rövid tanakodás után oda irányították a puskacsöveket, ahol legromőbbek voltak a tiszlfejek és badurranlótak az ablakon. Azután elszaladtak. De nagy ideje volt.

Corporal Johan Peták, zugsführer Johan Peták lett. Megkapta a nagy ezüstöt és nyolcnap szabadságot. Mi kell még egyéb?

Az iparigazolványok becserélésére egyelőre nem hosszabbították meg a határidőt

A Magyar Párt irodájában dr. Bartos Gyula ügyész felvilágosítást ad az iparigazolványok becserélésére

Az iparigazolványok becserélése tekintetében ellentétes hírek vannak forgalomban, mi-ért is a Magyar Párt helybeli vezetősége a nagyközönség tájékoztatása végett az alábbi felvilágosítás kiadását tartotta szükségesnek:

Az oradeai munkakamara a Bihar, Satu-mare és Sălaj vármegyék területén lakó ipar-sok igazolványainak becserélését végzi. Az ora-deai munkakamarához a Bihar megyében és Oradeán lakó iparosoknak kell benyújtaniok kérvényeiket, a sălaj- és satumareme gyei lako-sok pedig az illető megyékben működő munka-kamarai kirendeltséghez fordulnak a becseré-lés végett.

Törvény szerint a becserélés határideje augusztus 30. de szó van róla, hogy ezt a hatá-ridőt a miniszter október 30-ig meghosszab-bítja. A meghosszabbításra vonatkozólag azon-ban tegnap délután az oradeai munkakamara vezetőségéhez semmiféle értesítés nem érkezett a minisztériumtól. Ezért a magyar iparosság figyelmét felhívjuk arra, hogy szigorúan alkalmazkodjék a törvény előírásaihoz és a kitűzött határidőn belül igyekezzék eleget tenni az ipar-igazolványok becserélésére előírt formások-nak. Tájékoztatás végett közöljük, hogy az ora-

deai munkakamara a következő iratok benyuj-tását kívánja:

1. kérvény, melyben a becserélést kell kérni, annak feltüntetésével, hogy a régi iparigazol-vány váltásánál az illető iparos segédi munka-könyvét melyik hatóságnál helyezte letétbe. A kérvényhez csatolandók az alábbi okiratok:

2. állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata,
3. erkölcsi bizonyítvány az ügyészségtől,
4. bejelentő hivatali igazolvány,
5. a munkásbiztosító pénztár nyugtája ar-ról, hogy a kérvényező a becserélésért kívánt 200 leit oda befizette.

Ezeket az iratokat a jelenlegi helyzet sze-rint legkésőbb szombaton délig be kell nyuj-tani a munkakamarához, illetőleg a szomszédos megyékben a munkakamarai kirendeltség-hez.

A Magyar Párt jogsegélyirodájában dr. Bartha Gyula ügyész most is a magyar iparos-ság rendelkezésére és tagjainak rendelkezésére tartja a becseréléshez szükséges kérvényblan-kettát. Hasonlóképpen figyelemmel kíséri a munkálatok folyamatát és azonnal hírlapilag értesíti a nagyközönséget, minden esetleges vál-tozásról.

Még mindig nincs teljes világosság az iparengedélyek becserélése körül

Mára várják az ügy tisztázását

Az iparengedélyek kicserélése körül még mindig általános az izgalom Oradea iparossága közt. Az iparosok nagyrésze még mindig nin-csen teljesen tisztában az engedélyek kicserélé-sének hivatalos eljárásával.

Munkatársunk felkereste V. Givulescut, az oradeai munkakamara titkárát és részletes fel-világosítást kért az iparengedélyek kicserélé-sére vonatkozólag.

V. Givulescu titkár munkatársunk kérdé-sére a következőket mondotta:

— Az engedélyek kicseréléséért kérvényt kell benyújtani a munkakamara elnökéhez. A kérvényhez szükséges aktákat, — ha még nin-csenek meg — néhány nap múlva is be lehet adni.

V. Givulescu tekintettel nagy elfoglaltsá-gára, részletesebb felvilágosítást nem tudott adni ebben a kérdésben.

Mit mondanak az iparosok?

Munkatársunk beszélt azután egy néhány iparossal, akik éppen ebben az ügyben jártak a munkakamaránál.

Az iparosok szerint — nem a kérvény be-adása körül van baj, hanem a szükséges okmá-nyok kiváltása körülményes és — előrelátható-

lag — nem lehet a munkakamara által előírt párnapos határidőn belül beszerezni. A beteg-segélyzőnél, a városházánál ezerszámmal várnak az iparosok, akik okmányt végett mennek, hogy sorra kerüljenek. A betegsegélyzőnél 200 leit kérnek a kiadott okmányokért s a többi helye-ken is mindenütt fizetni kell.

Holnap péntekig még teljes bizonytalan-ságban maradunk — mondotta. — Péntekre ígerte ugyanis a munkakamara elnöke, hogy részletes rendeletet fog kibocsájtani az ipar-engedélyek becserélésére vonatkozólag.

Eddig tartott az iparosok felvilágosítása s kíváncsian várjuk, mit is hoz a pénteki rende-let.

Temetés. Csapó György CFR mű-vezető, 57 éves korában meghalt. Temetése augusztus 27-én délután 6 órakor volt Weisz-telep, Str. Fântână 45 sz. lakásáról a Venetiai temetőbe. (Caritas).

Vulturii-Sasok Turista Egyesülete folyó hó 30-án, vasárnap Bihar megye egyik legesoda-sabb kiránduló helyét Băită korcsik fel, a ki-rándulók megtekintik a Crisul-Neagra eredetét, a Bihar kaput, stb. Részvételi díj tagoknak 112 le, vendégeknek 132 le. Indulás vasárnap reg-gel fél 5 órakor. Jelentkezni lehet az egyesületi irodában Dr. Lazar Aurel-uica 14. szám alatt, valamint Moesary Sándor írógépesnél, Bul. Re-gele Ferdinand 13. és Gyenge István ékszerész-nél, Alexandri-u. 12. sz. alatt.

* **Felhívás a húspárosokhoz.** Az iparigazol-ványokat minden iparos köteles a munkakama-ra hivatalában szeptember 1-ig átcsereleltetni. A becseréléshez a régi iparigazolvány, állampol-gársági bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány, be-jelentő lap és a betegsegélyező pénztártól ezen célra befizetett 200 leiről szóló nyugta csatolá-sa szükséges. A szükséges felvilágosításokat a szindikátus titkára Str. Dimitrie Cantemir 41 szám alatt a délutáni 3-5 órai időközben meg-adják, valamint a szükséges kérvényt is díjtala-nul elkészítik. Kérjük tehát az összes hentes, mé-száros, horiu- és juhász iparostársainkat, hogy saját érdekében a szükséges lépéseket meg-tenni el ne mulasszák. A Húspárosok szindiká-tusa elnöksége.

P. Esser S. J. — Lukácsy I.:

Negyedóra a szószeiken III.

„Szentbeszéd az egyházi év jele-sebb ünnepeire.”

Ára 80 lei és 10 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

Hercegi keresztelés Japánban

Akármi modern is a mai Japán, mind-abbban, ami technika, tudomány, nagyvárosi élet, éppen olyan változatlanok a japánok er-kölcsel, szokásai. Így egy japáni herceg keresztelése évszázadok óta változatlan ceremóniák és törvények szerint történik.

A szertartás előírja, hogy a gyermeket egy gazdagon faragott ciprusfa-kádban kell megfür-detni. A fürdetés ideje alatt egy igen nagyérté-kű történelmi ellenző mögött két ósrégi vértet-zetbe öltözött tudós áll és míg a gyermeket für-detik, az ellenző mögött a két bölcs hatóság és jelentős részleteket olvas fel régi krónikákból. A téma: Császárrá nevelés. Két magagallású méltóság időnként egy ivnek a hurját feszíti meg, hogy a gyermek sorsától elűzze a gonosz szellemeket. Ezután a herceg atyja, Japán csá-szára, egy papirgöngyölegre ráírja a gyermek nevét s a papirgöngyöleget egy értékes lakkho-bozba teszik, melyet a gyermek szobájában őriznek. És míg a császári palota elé felvonul egy tűzszázad s ágyuiból üdvölvéseket ad le, a japáni papok az újszülött őseinek hosszú név-sorát kiáltják, védelmüket könyörögve a csá-szári gyermek számára. Megdördül a kikötőkben horgonyzó hadihajók szalvéja is és a birodalom minden városának tereire összegyűl a nép s banzájt kiált a kisfiúra.

A keresztelés után a herceget újra anyja szobájába viszik, hogy anyja karjába ölelhessen. Mert ha császárné is, anya akkor is.

Iskolai beiratások

Értesítés. Az oradea-orasul-noui ró-mai katolikus elemi fiúiskolába (Str. Take Jonescu No. 6), az 1936-37-i iskolai évre a beiratások szeptember 1-től 10-ig, vasárnap és ünnepnapok kivételével, d. e. 8-tól 12-ig, d. u. 3-5-ig eszközöltetnek. Felhívjuk az érdekel-t szülőket, hogy gyermekeket ezeken a napokon feltétlenül irassák be, mert a megjelölt időn-től már nem áll jogunkban iskolánkba több gyermeket felvenni. Az első osztályba iratkozó gyermekek szülei hozzák magukkal a gyer-mek állami anyakönyvi kivonatát (beírás cél-jaira díjmentesen állítja ki az anyakönyvi hi-vatal), a felsőbb osztályba jövők értesítő-könyvüket. A hétéves kor el nem ért gyerme-kek szüleit kérjük, hogy a beírási idő első két napján jelentkezzenek, hogy kellő idő legyen az engedély megszerzésére. Általános tájékoz-tatást a beírás alkalmával nyernek a szülők. Az igazgatóság.

Beiratások az olosighi római kato-likus elemi fiúiskolába. Az Oradea-olo-sighi római katolikus elemi fiúiskolában (Ava-rescu u. 2) a beiratások szeptember 1-15-ig tartanak. Az I. osztályba iratkozók részére állami anyakönyvi értesítő (Aviz) és keresztelési jegy, a többi osztálybeliek részére ezeken kívül az előző évi iskolai értesítő szükségesek. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 15-én lesz. Igazgatóság

Kirándulás. A Kolping Sportegylet turista szakosztálya folyó hó 30-án kirándulást rendez Băitara és környékére. Részvételi díj 125. tagoknak 110 le. Jelentkezni lehet az egyesület székházában, Str. Alexandri 12. Te-lefon 843.

A katonai előképző tanfolyam hirdet-ménye. Az oradeai PP. alfelügyelőségé közi a katonai előképzésben levő ifjakkal, hogy Oradeán szeptember tizenötödike után megkezdődnek a gyakorlatok. Az iskolai al-központok (subcentre scolare) legelső ülése szeptember 18-án, pénteken s a nem-iskolai al-központok (subcentre nescolare) első ülése szeptember 20-án, vasárnap lesz.

Sándor Imre:

KAT. IFJUSÁGI IMAKÖNYV

II. kiadása.

Középiskolások számára egyedüli imakönyv egész Erdély területén, 440 oldal, szép egész vászonkötés-ben, arany nyomással. Ára 60 lei.

Kapható könyvosztályunkban.

Kinai tömegek felkoncoltak két japán újságirót

Erős feszültség állott elő a Távolkeleten. — A kínai külügyminiszter sajnálkozását fejezte ki a japán nagykövet előtt

Nankingből jelentik: A távolkeleti feszültség ismét fokozódik. Csengtuban kínai tömegek két japán újságirót felkoncoltak s több kínai rendőr és polgári személy is életét vesztette, vagy megsebesült.

A japán lapok nagy felháborodással írják a két japán megvilkolásáról. A japán főkonzult felvilágosítást kért ebben az ügyben a kínai külügyminisztertől és a nankingi japán nagykövet erélyes tiltakozást jelentett be, felszólítva a kínai hatóságokat, hogy erélyes rendszabályokkal torolják meg a csőcselék tulkapásait.

A japán haditengerészeti hatóság a gyűlölködéssel kapcsolatban a „Hira” nevű japán gyűlölködőt Csengtu közelébe vezényelte. A kínai külügyminiszter a japán nagykövet előtt sajnálkozását fejezte ki a történet miatt.

Stalin háborús beszédét intézett a vörös hadsereghez

Nagy nyugtalanság támadt emiatt Londonban

Londonból jelentik: Az *Ewening News* közli annak a rádióbeszédnek egyes részleteit, amelyet Stalin intézett a vörös hadsereghez.

— Nagyfontosságú események előestéjén vagyunk — mondotta többek között Stalin. Minden pillanatban sor kerülhet rá, hogy felelősséget kaptok a proletári haza védelmére. Örzitek meg országunk határait!

Stalin háború beszéde Londonban nagy nyugtalanságot keltett. Angol hivatalos körök még nem kaptak értesülést a beszéd tartalmáról, sőt szovjet hivatalos körök határozottan tagadják, hogy háborús beszéd hangzott volna el.

Stalin beszédére kétségtelenül a német katonai szolgálati idő felemelése adott közvetlen okot. Angol körökben azonban hangoztatják, hogy a beszéd némely részlete több volt egyszerű filippikánál.

Boris király cáfolja a berchtesgadeni találkozót

Horthy kormányzó elismeréssel nyilatkozott Hitler kancelláról

Szöfiából jelentik: Pár nappal ezelőtt, — mint ahogy arról annak idején már beszámoltunk, — maga a párizsi *Le Temps* egyik tudósítója azt mondta, hogy Boris bolgár király is résztvevett Horthy magyarországi kormányzó és Hitler német vezérkancellár találkozóján. A bolgár távirati iroda legújabb hivatalos közleményt adott ki, mely leghatározottabban cáfolja ezt az állítást.

Horthy kormányzó szerdán Hinter-Rissben fogadta a francia *Havas* iroda munkatársát. A kormányzó határozottan elzárkózott az elől, hogy Hitlerrel folytatott megbeszélésének tartalmáról nyilatkozzék. Berchtesgaden említésére a következőket mondta:

— Hitler műve megmentette Németországot a bolsevizmustól. A német bolsevizmus Európa végét jelentette volna. Lehetetlen, hogy egy európai ember lemondjon egyéniségéről.

A *Havas* Hinter-Rissbe kiküldött munkatársának tudósításához hozzáfűzi, hogy Horthy kormányzó kirándulásának célja valóban nem más, mint a vadászás, amit az eddig elejtett négy zergebakk is bizonyít. Egyébként

Allandó lett a véres harc Irun és San-Sebastian körül

Mindkét részen a legújszerűbb harci eszközökkel dolgoznak. A kormánycsapatok szívesen ellenállanak

— Legújabb hírek Madridból, a tengerről és Marokkóból —

Hendayeiből jelentik: Irun és San-Sebastian környékén véres harcok indultak, amelyekben a hadiszerecsen óráról-órára változik. Mindkét részről modern harci eszközökkel küzdenek: ágyúkkal, gépfegyverekkel, repülőgépekkel és tankokkal. A fölkelők első soraiban a marokkói csapatok harcolnak. Három támadó oszlopban indultak Irun ellen, de támadásuk összeomlott a kormánycsapatok gépfegyvertűzében. A kormány-milícia ugyanis az utóbbi napok alatt erősen kiépítette állásait Irun körül és több bányászszázalaj is érkezett segítségére Asturiából. Ezek a kormány legelszántabb harcosai. A fölkelők repülőgépei Irunra és San-Sebastianra bombákat is dobtak.

A déli órákban a fölkelő csapatoknak sikerült fölrobbantaniok egy útelzáró torlaszt és így négy harcikos is beavatkozhatott a küzdelemben. Irun helyzete egyre súlyosodik, de a kormány-milícia egyelőre tarja állásait.

Egy szerda este érkezett távirat szerint a nemzeti csapatok támadása San-Sebastian ellen is megindult. Hadihajóik védelme alatt a fölkelők csapatokat szállítottak partra San-Sebastiantól nyugatra. A szerdai harcok csak előkészítő támadásnak voltak szánva, de kétségtelen, hogy a nemzetiek szempontjából nagyfontosságú lenne, ha az iruni és sansebastiani csapatok felszabadulnának és azokat is Madrid ellen lehetne vinni.

Madridban a börtön felrobbantásával kísérleteztek. A köztársasági elnök és a miniszterelnök a terroristák fojlya.

A sevillai rádió jelentése szerint a marxisták Madridban föl akarták robbantani azt a börtönt, melyben a jobboldali foglyokat őrzik.

— Nem kétséges — mondja a sevillai rá-

A marokkói csapatok behatoltak San-Sebastian külvárosaiba. — Újabb kivégzések

Párizsból jelentik: A *Figaro* jelenti a spanyol-francia határról: A fölkelők szerdán az egész vonalon előnyomultak néhány kilométernyire. Irun és Behobia ellen csütörtökön újabb támadás indult.

dió, — mi volt ezzel a céljuk. Az, hogy valamennyi jobboldali fogoly a romok alatt leje halálát. A terv azonban csak részben sikerült.

Szerdán Madridból Hendayebe érkezett egy katonatiszt. Elmondotta, hogy a fővárosban három különböző csoport gyakorolja a hatalmat. Ezek a spanyol csekák saját kedvük szerint tartóztatják le és végzik ki az embereket. *Giral* miniszterelnök és a kormány többi tagjainak hatalma a nullával egyenlő. Sőt, a vörös milícia *Giral* és *Azana* elnököt állandóan őrzi, hogy elmenekülésüket megakadályozza. Nagy szerepet játszanak Madridban az odaérkezett orosz és német kommunisták.

Ötszáz foglyot vízbe fullasztott a „Jaime” nevű vörös cirkáló legénysége.

Rabatból jelentik: A kormány birtokában lévő *Jaime* cirkáló Cartagenába érkezett, hogy kijavíttassa a bombák által okozott sérüléseit. A város vörös bizottsága követelte, hogy a hajó parancsnoksága szolgáltatassa ki a letartóztatott tiszteket. A helyi bizottság nem tudott dönteni, mire a madridi kormányhoz fordultak uszításért. Ez ugy rendelkezett, hogy a foglyokat ki kell adni. Erre ötszáz foglyot kivitték a nyílt tengerre, a vízbe dobálták őket és nézték, hogyan fulladnak meg.

Kezdődik a marokkóiak fellázítása a nemzeti fölkelők ellen?

Hendaye jelentése szerint több marokkói csapat fölázadt Cordobában. Az arabok lelőttek több tiszteket, majd átpártoltak a kormánycsapatokhoz (Kérdés, hogy milyen kormánycsapatokhoz? Ugyanis az egész Spanyol Marokkó területén a madridi kormánynak egyetlen csapata sincsen). Egy Ceutáiban Gibraltárba érkezett egyen azt mondja, hogy Marokkóban a bennszülöttek fölázadtak a Franko tábornok nemzeti csapatai által létesített uralom ellen.

A *Matin* szerint a város bombázása után szerdán este öt tuszt agyonlőttek.

Hendaye jelentése szerint a marokkói csapatok behatoltak San-Sebastian külvárosaiba. Irun környékéről az éjszaka heves tüzharc hallatszott.

Valladolidi jelentése szerint Malagában az éjszaka folyamán harcok folytak a két tábor között.

A burgosi rádió jelentése szerint Franciaországhól nagymennyiségű lőszer és hadianyag érkezett az iruni hadszíntérre. A szállítmányt a kormánycsapatok állásaiba vitték. A fölkelők állítása szerint a Tolosa-ba benyomuló csapatoknál is francia eredetű lőszer és hadianyagot találtak. A fölkelők határozottan cáfolják, hogy a kormánycsapatok elfoglalták volna Mallorca szigetét. A szigeten semmiféle kormánycsapat nem tartózkodik.

Lano tábornok a sevillai rádióban tiltakozott az ellen, hogy a kormánycsapatok meg nem erősített városokat bombázzanak. Bejelentette a tábornok, hogy Meliquiadest a szabadelvű demokratapárt vezérét és dr. Albinadát a marxisták agyonlőttek.

Victor Emanuel király és Mussolini miniszterelnök az olasz hadgyakorlatokon

Rómából jelentik: *Victor Emanuel* olasz király és *Mussolini* nagy érdeklődéssel szemlélte a hadgyakorlatokat s a csapatok magatartásával a legnagyobb mértékben meg vannak elégedve.

A király szerdán másfélórás megbeszélést folytatott a hadgyakorlatok közelében *Mussolinivel*. *Ciano* gróf külügyminiszter szerdán a hadgyakorlatok színhelyére utazott, hogy tájékoztassa *Mussolinit* a külpolitikai helyzetről.

Budapest egyik legszebb érdekessége amit aránylag kevesen ismernek

Szent Fortunát teste üvegkoporsóban. — Szent Erzsébet királyleány sétatálcája. — A budai Erzsébet-apácák kórháza

Budapest. Saját tud. Eppen 150 éves volt ez a ragyogó tisztaságú, komoly épület, a Fő utcában szerényen meghúzódó szomszédos rendházzal. A bécsiek küldték 1779-ben először tájékoztatókat, s mikor meggyőződtek a budai polgárok szegény rétegének ápolása, fölkapolása parancsoló szükségéről, gyorsan jelenést tettek Bécsben főnöküknél, 1785-re már meg is építették rendházukat mai formájában. Akkoriban az egész vár alatt, a mostani Batthyán-terén ez a legnagyobb háztömb, sehol sincs ily hatalmas, várszerű, százbablakos épület. Tulajdonképp 1686-ban, 250 éve már ezen a helyen kápolna állt. Ferences barátok alakították át kolostorra a törökvilágból ottmaradt dervis-házat s a közeli minaret köveiből Szent Ferenc népe fölépítette a templomot, 1770 körül, mai pompás barokk-diszítványával. Ez az időközben katonai kórházzá is alakított 3 emeletes, hatalmas épület 18 kedves festővert fogadott be 1785 novemberében, kik Bécsből jöttek, szegény budaiak ápolására. Egy álló hétig hajóztak ideig, de túrtek, igazi apácái lemondással, Krisztus szeretetével. Első főnök-nőjük Anger Klára volt.

A kedves testvérek áldozatos lélekkel hozzáálltak nagy, nehéz vállalkozásukhoz. Iszonyú nehézségek, nélkülözések árán szerzik be kezdetleges orvosságukat, a felcsereket is alig bírják fizetni, semmi remény a magas pártfogásra, egyedül a hercegprimás, Batthyány segíti olykor a rendházat. Persze, hogy József császárhoz, a „kalapos király”-hoz hiába fordultak. Aki szerzeteink nagy részét kiütötte, hogy lehetett volna ezeknek segítőtje? Es egykorú iratok mégis elárulják a csodát! Egyszer maga, személyesen is meglátogatja a kórházat s attól fogva haláláig többször fordul feléjük a királyi kegy. Ekkor szaporítják az ágyak számát, erősödnek meg munkájukban.

A nagy árvíz és az apácák.

Szegény jó apácákat is alaposan megkárosította az 1838-as és későbbi 2 árvíz, mikor elsőemeleti ablakuk is vízben volt és a egész kettős főváros, Pest-Buda polgársága elszegényedett és oly sokan meg is fulladtak. Ezt a szamaritanus munkát, a legszegényebb betegek ápolását Isten segítségével s ma már jelentős társadalmi és fővárosi anyagi hozzájárulással végzik, szerényen, nevek elhallgatásával. Hogyha az ápoló, önfeláldozó apácák keresztneveit fel is sorolnánk, mitsem érne, hiszen ekkora kolostorban 40—50 áldottlelkű, fáradhatlan „kedves nővér” egyformán megérdemli a felsorolást, vagy — ami nekik még nagyobb kitüntetés — az egyenlő elhallgatást...

Magának a rendalapító *achen*i (németországi) gazdag Rademacher kisasszony, Szent Ferenc harmadik rendjéből kapta az indítékot, lelki kényszerrel erre a nemes tette. Már 1620—1622 körül, a világszerte pusztító pestis-járvány idején felépült két kórháza Szt. Erzsébet védelmező pártfogásával s az alapító főnök-nő is több ezer betegét ápolta. Csodálatos, hogy ez a német urinó éppen az irtalmas királyi asszonyt, a Thüringiában élt magyar *Szent Erzsébetet* választotta patronájának. Ezért is érlelődött meg a német, majd osztrák apácákban a vágy: eljussanak oda, a budai várhoz, ahonnan védőszentjük leányeiben elindult, hogy német paraszttal, szegényekkel tegyen jót, mint Lajos őrrófi felesége. Csak 2 éve, hogy az egész katolikus világ kegyelettel emlékezett erre a mártír-asszonyra, kinek sem a trón, sem a fényes mulatság, pompázó pazar élet

Regény,

mely valóban megtörtént esetet ír le:

Spilmann S. J.

A gyónási titok áldozata

cimmal jelent meg.

Ara 110 lei és portó

Megrendelhető könyvosztályunknál

nem kellett, hanem életét a szegényekre áldozta.

A templom felbecsülhetetlen ereklényei.

Még csak templomukról kell megemlékeznem, melyet (mint említettem) a ferencesek építettek. Oly különösen, szerényen áll a magas hársor végében, mintha oda beszorítva azt jelképezné, hogy itt elsősorban a könyörület, a kórház a kiemelendő, a templom is a *forum intenum* üdvöt hozó kelléke, a betegek, szenvedő ápoltak vigaszt nyújtó helye, nem pedig az utcáról betevődő híveké. *Egyik oltárán üvegkoporsóban nyugszik Szent Fortunátus teste*, aki szintén betegeket ápolta és apostolkodott. A Mária-szobor, valamint Szent Antalé telidesteli a gyógyultak kegytárgyaival, ezüst-arany díszekkel, ékszerekkel.

Remekfaragású szószékét sokszor elnézem, de mi ez ahhoz a faragó munkához képest, amelyet a *Szent Erzsébet botján*, a sekrestyében csodálhatunk meg? Ezt a csipkeszerű faragványt, mely Erzsébet sétatálcáját ékesíti, a díszes üvegszekrényben mindig megnézem, mikor arra vetődöm, hiszen a magyar királylány gyámola volt és a kóbor kutyák ellen egyetlen védelmezője, mikor utjait az elesettek, beteges és gyámoltalan jobbágyok felé vette, mikor a kunyhók során élelmet ajándékozott s talán kezében volt a legendás rózsatörténet idején is!

GERGELY PÁL dr.

A pénzgyűlölő

Hollywoodból jelentik: A filmbábelből néhány kilométernyi távolságban igen furcsa ember vonja magára a járókelők figyelmét. A hófehérhajú, 80 éves ember, szabad ég alatt tanúzik, egy földalatti üregben, a többi lakótársaival: két öreg számmal és nyolc kutyával együtt.

Howard Péter Írországból született, nagyatyja és atyja matróz volt, így nem maradt más hátra, minthogy Péter is hajóra szálljon és beutazza a messzi tengereket. Még mielőtt azonban a fiatal Howard örökre búcsút mondott volna a szárazföldnek, egy csinos leánnyal jegyezte el magát, akit később feleségül akart venni. Az eljegyzés után a fiatal tengerész megindult első nagy tengeri útjára. Amikor visszatért, igen kellemetlen meglepetésben volt része, mert rövidesen megtudta ismerőseitől, hogy a menyasszonya hűtlen lett hozzá. Ezt Howard annyira szívére vette, hogy fogadalmat tett arra, hogy otthagyja Írországot és áthajózik az Újvilágba. Ifjúsága többi részét Howard egyik ausztráliai szigeten töltötte el, innen később Amerikába ment, ahol a világháború idején az amerikai Egyesült Államok partrendőrségénél teljesített szolgálatot. A házasságról örök időkre lemondott.

Multak az évek, kitört a világháború, Howard azonban már túlőreg volt ahhoz, hogy a hadseregbe lépjen. Evek múltán nyugdíjazták és azóta Los Angelesben élt, innen pedig később a Los Angeles közelében elterülő hatalmas filmvárosba ment, ahol, bár igen szűkösen, de annyit mindig megkeresett, ami az élelemhez és a lakás fenntartására elegendő volt. Hollywoodban Howardot majd minden színész és rendező ismerte. Az öreg ember ugyanis nagy feltűnést keltett övív érv hófehér szakállával, amellyel egy középkori kolostorból kikerült szerzeteshez hasonlított.

Howard általában véve igen vallásos is volt. Vallásosága miatt keveredett most, utóbbi időben hírbe. Ugyanis az történt, hogy a földalatti kunyhójában lakó öregembert Hollywood egyik népszerű rendezője kereste fel azzal a céllal, hogy Howardot egy film számára szerződtesse és vele annak főszerepét eljátszattja.

A filmfőszerepért heti négyezer dollár honoráriumot ajánlott fel az ismert rendező. Nagy volt azonban a meglepetése, amikor Howard ezt a nagyszegény honráriumot visszautasította. A kérdésre a következő szavakkal felelt:

— Engem a film nem érdek, gyűlölöm a pénzt és inkább szegény maradok, csakhogy lelki üdvösségem biztosítva legyen.

Ez Howard nézete a filmről, a pénzről és a mellől nem tágitott.

A sulyátvesztett ember

Delhiből írják: Plunkett angolai kutató a minap érdekes fölfedezésről számolt be egy londoni napilapban. Az angol természettudós többek között beszámolt arról, hogy Indiában sikerült egy különös fényképfőlvételt készítenie arról, amint egy szent joghi sulyát veszti, mintegy két méter magasságba a földről fölemelkedett és a levegőben maradt. Plunkett pontosan leírja a különös eseményt. Beszámolójában elmondja azt, hogy a joghi háromszor négy méteres területen árkot vont, a négyzet négy sarkán vízzel telített kőkorsót helyezett el, az árkot is megtöltötte vízzel, majd az ilymódon vízzel telített földterület közepére pokrócot borított, ráfeküdt és a körülállóknak legnagyobb csodálkozására, pár perccel később a levegőbe emelkedett. Plunkett sétatálcájával a lebegő ember és a föld között többször végigsuhintott, de úgy látta, hogy nincs valami láthatatlan ék az indus és a föld között, tehát a család esete nem forog fenn. Állításainak bizonyítása végett pontos fényképfőlvételt is készített, amit a beszámolóhoz csatolt. Londonban a feltűnést keltő esetet megmosolyogták, kétségbe vonták az angol kutató állításait, mignem egészen váratlanul két nappal később hasonló esetről érkezett jelentés, amely ugyan nem Indiában, hanem Amerikában játszódott le.

Beck Reynald csikágói férfi egyik nap arra ébredt, hogy különös módon feltűnően könnyűnek érzi magát. A különös érzés következtében ekkal gyorsabban érkezett hivatalába és szőke módjára ugrani is volt képes. Beck a különös felfedezés nyomán fölkereste egy amerikai cirkusz igazgatóját és arra kérte, engedje meg, hogy a közönség előtt is behozza a különös jelenséget. A cirkusz igazgatója elutasította Beck kérését, mire az egy varieté igazgatóját kereste föl. Utja ez esetben sikerrel járt. Még aznap este szerepeltették Becket, aki a nézőtérre állva, mintegy tíz méternyi távolságról, a nézőtér két padosra között egy helyből, nekifutás nélkül, a színpadra ugrott. A feltűrést követő produkcióról az amerikai lapok érthetetlen módon nem voltak hajlandók említést tenni. Az eset Becket annyira elkeserítette, hogy másnap öngyilkosságra határozta el magát.

Beck hazatérve hivatalából, kötelet kerített elő, annak végére hurkot kötött és szobájának mennyezetére fölakasztotta magát. Negyedóránál tovább lógott a levegőben, anélkül, hogy megfulladt volna. Az akasztást többször megkísérelte, de a halált okozó fulladás nem következett be. Beck sulyát veszti, pehely módjára lebegett a levegőben és nem tudott életétől megszabadulni. Elkeseredésében méretet kerített, aminek hatása oly nagy volt, hogy pár perccel később kiszendvedt.

Önnek is szüksége van arra,

hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet! Játszva és a legrovidebb idő alatt tökéletesen megtanulni nemetül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk

könnyen

gyorsan

nemetül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,

a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szíve játszva akarja megtanulni az Ön számára valószínűleg ismeretlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, sőt jegyzékkel és a feladványok megfejlesztésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas 96-meet nyelvten néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÁR

MINDENKI SZÁMÁRA LÉTEREKEI

Ara füzve 200 lei és 10 lei portó.

Rapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés feljuttatási helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉS ÁRAK. Hálftábla. Egyszer 200, félév 400, évi 800. Magyarországon: Egyszer 50 P, félév 100 P, évi 200 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénziári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönzünk meg és nem adunk vissza. Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élnék északnyugati szél, északi megyékben záporosó, a hőmérséklet nem változik.

Clucmegyéből jelentik, hogy összesen felhős az időjárás. Éjszakánként feltűnően lehül a levegő. A hőmérő 10 C. fokra is leszáll.

Zürichi zárlat, Párizs 20.20, London 15.43 fél, Newyork 306 háromnegyed, Brüsszel 51.80, Milánó 24.15, Amszterdam 208.27 fél, Berlin 123.35, Bécs — schilling 5.00, Prága 12.68, Varsó 57.70, Belgrád 700.

Papszentelés. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök vasárnap Sanpetru-german községben az odaváló illetőségű Bolyhos Mihály végzett teológust pappá szentelte. A papszentelés az ünnepi nagymissa keretében történt. Az asszisztenciához tartoztak Zablár József főesperes-plébános, Korner József dr. teológiai tanár, Siebenhaar Ferenc zadarlaci, Lebovics Dániel totinai plébános, Héber János püspöki titkár. A szentelés egyes fázisait a szószóló Lamoth Gyula teológiai tanár magyarázta meg a népnek.

Hová állítanak fel automata telefonközpontot. Bucuresti. Saját tud. A telefonársaság 1937-ben Iasi, Cluj, Arad, Cernauti, Braila, Galati, Craiova, Constanta, Timisoara, Brasov és Chisenev városokban fog automata központokat berendezni.

Miért nem engedélyezték a hargitai búcsút? Mercurea-Ciuc. Saját tud. A Hargita-fürdőn most kellett volna megtartani a Szent István búcsúját a fürdő kis kápolnája védőszentje tiszteletére. A hatóságok azonban a búcsú megtartását nem engedélyezték. A betiltás okául azt hozták fel, hogy ezzel kívánják elejétvenni az esetleges verekedéseknek, bűncselekményeknek.

Az Universul tiltó rendeletet követel a tisztviselői és katonai házasságokra is. Bucuresti. Saját tud. A királyi rendelettel kapcsolatban, amely a diplomáciai tisztviselő s a külügyminisztérium tisztviselői számára megtiltja az idegen nemzetiségű nővel való házasságkötést, az *Universul* javasolja, hogy ezt az intézkedést ki kell terjeszteni az összes román állami tisztviselőkre, de különösen a hadsereg tagjaira, mert főként Ardealban sirűn történnek ilyen vegyes házasságkötések, amelyek — mondja a lap — román szempontból nem kívánatosak.

Trockijt nem utasították ki Norvégiából. Oslóból jelentik: A norvég igazságügyminisztérium utasította az utlevélszót, hogy emlékeztesse Trockijt norvégiai tartózkodásának feltételeire és kérje fel, igérje meg, hogy amíg Norvégiában él, nem avatkozik külpolitikai ügyekbe, csak történelmi munkásságot fog kifejteni. Munkásságának azonban nem szabad támadásokat tartalmazni egyik állam ellen sem.

A kultúrónába osztották Mures megyét is. Targu-Mures. Saját tud. A mures megyei tanfelügyelőséghez leérkezett közoktatásiügyi miniszteri rendelet szerint Mures megyét az ugynevezett kultúrónába osztották. A rendelet arról is szól, hogy Anghelescu miniszter a megyét a legerőteljesebb módon kívánja bekapcsolni a kultúrónába. Eppen ezért elrendeli a megye narautmentij járásának különböző székelyek által lakott községeiben, hogy 25 állami elemi iskolát és óvodát létesítsenek, a közigazgatási hatóságokkal egyetértésben. Ezért kinevezett a vármegye területére nyolcvan állami tanítót és 28 óvodást, akiknek szolgálati beosztásáról már fenti rendeletében intézkedik. Anghelescu közoktatásiügyi miniszter fenti intézkedésére vonatkozólag a legutóbb Targu-Muresen megtartott állami tanítói kongresszuson már világos célzást is tett. A rendelet egyébként intézkedik a névelélemzés fokozottabb mértékben való keresztülviteléről, hogy a létesítendő állami iskolák tanulóinak létszáma teljes legyen.

Apja sirján meghalt egy jogakadémiai tanár. Nagyszombatól jelentik: Nagy István, a kecskeméti jogakadémia tanára, a nagyszombati temetőben, atyja sirjánál megmérgezte magát. A járőrök észrevették, hogy az egyik sírnál egy férfi rángatózik. Eleinte azt hitték, hogy zokogás rázza. Amikor azonban a férfi mozdulatlanra merevedett, odamentek s láták, hogy a szája habzik. Kórházba szállították, de már nem lehetett megmenteni. Az 52 éves tanár minden esztendőben meglátogatta Nagyszombaton atyja sirját.

Halálos repülőgépszerencsétlenség Brasovban. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A brasovi légitámaszpont demonstráció alkalmával, ami tegnap zajlott le, halálos végű repülőgépszerencsétlenség történt. A demonstrációra Clujról érkező repülőgépek egyike Potez-típusú repülőgépe, amelyet Zamfirescu segédtséget vezetett, s amelyen Tampa főhadnagy ült, mint megfigyelő. Codlea község közelében ritka légrétegbe kerül és kissé alábukott Tampa főhadnagy úgy látszik, azt hitte, hogy szerencsétlenség készül hirtelen leoldotta vállszíját, és kidobta az ejtőernyőt is. Zamfirescunak sikerült a gépet ismét helyreigazítani, de a főhadnagy kivételődött, a gép farkába ütdődött s aztán alázuhant. Zamfirescu a megsérült géppel megérkezve Brasovba, jelentést tett s a mentők mindjárt elindultak a szerencsétlenül járt tiszt keresésére, de csak este fátyalfénynél találták meg, alaktalan hústömeggé vált holttestét.

Rablóvilkosság áldozata lett a tiszadadi plébános. Nyiregyházaól jelentik: Az elmúlt éjszaka két ismeretlen férfi zsergett be a tiszadadi plébánia ablakán: Gruber Sándor plébánost beteghez hívták. Amikor a házbeliek látták, hogy a plébános még reggelre sem jött haza, keresésére indultak. A Tisza partján vértócsát és tépett papi kalapot találtak. Mután a plébánosnál nyilván pénz is volt, azt hiszik, hogy rablóvilkosság történt. Holttestét bizonyára a Tiszába dobták.

Százhatvan kilométeres szélvédő erdőt álltettek Amerikában. Newyorkból jelentik: Kínai falat épít az amerikai kormány 40 millió fából Észak és Dél-Dakota, Nebraska, Kansas és Oklahoma államokon keresztül. Ez az erdő 160 kilométer hosszúságú és 2200 kilométer szélességű lesz. Eddigélé 6 millió fát ültettek el és a többi évre szóló faültetési program az amerikai munkanélkülieknek hosszú időre kenyeret ad. A hatalmas közmunkát azért végzik el, mert szélvédőnek szánják a 160 kilométer széles erdőt. A meteorológusok szerint, ha ez az erdő fel nő, meg fogja óvni a nyugati vidéket a nyári porciklonoktól és a téli jéghideg Blizzard-zelektől és így a trópusi hőségtől és sarki hidegtől sokat szenvedett szeppe és sivatag kulturterületé változtatható át.

Boldog Olaszország. Rómából jelentik: Olaszországban hivatalos kimutatás szerint a nászutas-kezdvény fennállása, 1932 július 29. óta mostanáig összesen 193.392 fiatal házaspár vette igénybe a nászutas-kezdvényt. Egyedül a most elmúlt július havában 1317 nászutas pár jelentkezett kedvezményes utasási jegyekért.

Nagy a gyermekáldás Ruszinszkóban. Prágából jelentik: Ruszinszkóban a házaspárok felének öt, vagy ötnél több gyermeke van. A „Sociologica Revue” adatai szerint a Kárpát-alján a házastársak 4 százaléka egy, 8 százaléka két, 15 százaléka három, 20 százaléka négy, 15 százaléka öt, 15 százaléka hat és 23 százaléka hatnál több gyermeke van. A házasságok nagyobbik felének 53 százaléka legalább öt, vagy ötnél több gyermeke születik. Ez a hó gyermekáldás nem a csehszlovák köztársaságban, de valószínűleg egész Európában egyedülálló.

Értékes leletek a Szent Péter-tér alatt. Rómából jelentik: A Szent Péter-tér ujrakövezési munkálatai során érdekes leletek bukkantak. Csatornaépítés miatt egyik helyen mélyebbre ástak le és egy gyász-szentély kerület napvilágra, néhány szarkofággal. A szentély fehér márványból készült, igen egyszerű díszítéssel. Szakértők a Krisztus utáni II. századra teszik a lelet korát. Nem messze ettől a lelettől egy kis terrakotta vázát találtak, amely a XIII. századból származhatik. A kis váza leginkább az Orvietóban készült üvegedényhez hasonlít.

Lényegtelen változásokat hoz a téli menetrend. Timisoara. Saját tud. A vasutigazgatóság az október 15-ével kezdődő téli menetrendre vonatkozólag azt az előterjesztést tette, hogy az időnyvonatok beszüntetésén kívül minden más bászági vonatot hagyjanak meg a forgalomban. Így mindössze néhány üzleti vonatot szüntetnek be októberben s egyébként megmarad az eddigi menetrend.

Liszt-ünnepek Bayreuthban. Bayreuthól jelentik: Ezidén ünnepli a zenevilág Liszt Ferenc halálának ötvenedik évfordulóját. Ugyancsak ebben az évben — október 22-én — lesz Liszt Ferenc születésének 125. évfordulója. Ebből az alkalomból Bayreuth városa emléket rendez, amelyre meghívta a magyar Operaház tagjait és zenekarát vendégszereplésre. Az emléket Winifred Wagner asszony fővédnöksége alatt áll. Műsoron szerepel október 19-én Szent Erzsébet legendája a m. kir. Operaház előadásában, október 20-án a m. kir. Operaház balettkara előadásában Magyar fantáziák címmel három tánckép Liszt Ferenc rapsozóira, továbbá a Pesti karnevál, egyfelvonásos táncjáték is. Október 21-én Josef Pembaur, müncheni tanár és felesége zongoraestje. Október 22-én Pater Raabe a németbirodalmi zenekara Budapestet ismert elnöke, továbbá Isov Kálmán, a Nemzeti Múzeum zeneosztályának igazgatója tart előadást. Október 23-án Liszt szimfonikus művel szerepelnek a műsoron, közreműködnek a müncheni filharmonikusok dr. Sigmund von Hausegger tanár vezetésével. Október 24-én Liszt Ferenc orgona- és vokálkompozíciói kerülnek előadásra.

Versek Mussolini korszakának megéneklésére. Rómából jelentik: Bagni di Lippa-ban versenyt rendeznek a Mussolini korszakát megéneklő költők között. A bírálóbizottság elnöke gróf Ciano külügyminiszter. A versenyre eddig 750 költő nevezett be, 1137 lírai költeménnyel.

A budapesti nagy bankesalás fejleményei. Budapestről jelentik: A rendőrség a Hermes-bankból család után fölveté 116 ezer pengőből eddig 70 ezret talált meg. Erdekes, hogy — mint kiderült, — a szélhámosok osztokkodás közben igyekeztek egymástól ellopni a zsákmányt. A rendőrség bűnpártolás miatt őrizetbe vette Csányi József ügynök bátyját, Csányi Rezsőt, a „Capri” mulató tulajdonosát. Az eltűnt pénzből már csak 40 ezer pengő hiányzik. Újabb kihallgatások alapján őrizetbe vettek még két egyént, akik szintén szerepeltek az ügyben: Vig Agostonné születésű és egyik ismerősét, Gönczi Józsefné szakácsnőt. Kiderült az is, hogy nem Nagy Lajos volt a család szervezője, hanem főnöke, Erdélyi Henrik ügyvéd, aki a csütörtöki kihallgatás során elmondotta, hogy ez év februárjában egy magántisztviselőt védett a bíróság előtt. Az illető asszony hamisított okmányokkal 20 ezer pengőt akart felvenni a Mercuri banknál, de a váltók aláírása során kiderült a csalás. Akkor látta, hogyan lehet hamis okmányok segítségével más házára pénzt kivenni. Ez adta neki az ötletet a kölcsöncsalásra. Vigné 12 ezer pengőt kapott a közreműködésért és azt Gönczinének adta át, hogy rejtsa el. Göncziné még nem vallotta be, hogy hova rejtette a pénzt.

A cuzisták szétverték Bucurestiben a kisiparosok szövetségének ülését

Előbb kövekkel bevették az ablakokat azután szétrombolták a helyiséget is

Bucuresti. Saját tud. Szerda este 10 órai kezdettel egy Str. Felix-utcai üzlethelyiségben ülést tartott a bucurestii kisiparosok szövetsége. Javában tartott az ülés, amikor egy cuzista-csoport érkezett a ház elé, akik az utcán levő kőhalmzából kövekkel szerelték fel magukat s aztán bombázni kezdték a házat és rövidesen összes ablakait, kirakatait és üvegajtóit bevették. Aztán egy 10—15 tagú csoport behatolt a helyiségbe, ahol az ülést tartott és revolverekkel, késekkel támadt reá a megrémült tanácskozókra. Dulakodás keletkezett. A kisiparosok riadtan menekültek az ütlegek elől, de sokan hosszú ideig maradtak a támadók kezéi között. A cuzisták ilyen kiáltásokat hallattak: „Előre, bajtárs, ne tágíts a kötelességteljesítéstől. A támadók tényleg alapos munkát végeztek. Percek alatt az üzlethelyiség egész berendezése romokban hevert, de tönkrement a szomszéd helyiségek berendezésének javarésze is. Mikor a rendőrség megérkezett a támadók szétfutottak.

Dr gróf Apponyi Albert:
Emlékirataim.

ÖTVEN ÉV

Ifjkorom — Huszonöt év az ellenzéken

Ara 176 lei
és portó.

Kapható: könyvosztályunkban

Vizsgálat a gheorgheni közbirtokosságnál. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Cioroiu ellenőr, a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal főtitkárja, vizsgálatot folytatott a gheorgheni közbirtokosság ügy- és vagyonkezelésénél. A vizsgálatot a közbirtokosság néhány tagja kérte. A szövetkezeti ellenőr megállapította, hogy az 1934—1935. évi birtokosági vágtér értékesítésénél nem tartották be a törvényes feltételeket és így mintegy 72.180 lei összeggel megkárosították a közbirtokosságot. A vizsgálat nem állapított meg szándékos és rosszhiszemű hanyagságot, hanem csak felületességet és hozzá nem értést. György Fazekas István elnök és Kémenes András pénztárnok a károsodásként megállapított 72.180 leit megfizették jogfenntartással és így az ügyben büntető eljárás nem indult. Az elnöknek és pénztárnoknak most a járásbíró előtt nyílik alkalmuk eljárásukat igazolni a megindított feyelmi vizsgálat során.

Meghalt a százéves francia írónő. Párizsból jelentik: A legidősebb francia írónő, Adam Juliette, meghalt. Október 4-én töltötte volna be a századik életévét. 24 éves korában jelent meg első regénye.

* Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe. A miniszteri jóváhagyással működő Szent József fiúnevelő intézet felvesz még az elemi, Gojdu-líceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi iskolába járó rendez bentlakók növendékeket. A gondos felügyelet és lelkiismeretes naponkénti többszöri csoportos és egyéni tanítás biztosítja a lelki fejlődést és szép tanulmányi eredményt, a tágas udvaron felállított modern tornaszerek, állandó orvosi ellenőrzés, jó és bőséges táplálkozás pedig a testi fejlődést. Érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást a Szent József fiúnevelő intézet igazgatósága Oradea, Str. Brătianu No. 7.

Az egész országban összeírják a szellemi munkanélkülieket. A prefekturákhoz közzétételre kerül, amely szerint szeptemberben mindenütt össze kell írni a munkanélküli intellektuelleket. A nyilvántartást állandóan kiegészíteni kell. A minisztérium adja majd a megfelelő nyilvántartási lapokat. Ezeknek első és negyedik oldalait egyetemi, akadémiái, képzettsgű egyének, községekben a jegyzők töltik ki. A belső oldalakat, amelyekben a munkanélküli a maga szociális helyzetét és munkanélküliségének okait írja le, le is ragaszthatja, úgyhogy a minisztérium felfogása szerint, őszintén írhat le mindent, mivel avatlanok nem nyernek betekintést, csak a minisztériumban bontják fel. A statisztikai intézet az egyetlen fórum, amely ezeket a bejegyzéseket elolvassa. Munkanélküli intellektuelleknek azokat tekintik, akik legalább a középiskola négy osztályát végezték el s a hivatásukhoz megfelelő előképzéssel rendelkeznek. Intellektuellek özvegyeit is összeírják. Köztisztviselői állások betöltésénél aztán figyelembe vennék, a rendelet szerint, a munkanélkülieket. Oradeán és Timisoarán a városházán már megkezdtek a szellemi munkanélküliek összeírását. Oradeán eddig harminchárman jelentkeztek.

Befekettik a gleccsereket. A Szovjetunió középső részén területein nagy földterületek vannak, amelyek vízben szűkölködnek. A hatalmas területeket csak egy-két nagy folyó öntözi, a folyók vízének hőségét pedig az határozza meg milyen mértékben olvadnak a gleccserek a távoli hegyekben. Ha a gleccserolvadás csökken, természetesen elpusztul. Már Franklin Benjámint felfedezte, hogy a hó és jég gyorsabban olvad, ha fekete ponyvát helyeznek rá, mert a fekete szín gyűlti a napsugarakat, mint akkor, ha fehér ponyvával fedik be. Az ő tapasztalatai alapján ajánlotta most Sukov orosz meteorológus a Szovjet hatóságainak, hogy feketítsék be a gleccsereket. A tervet el is fogadják, de arról még nincs hír, hogy a befekettítés milyen módszerrel fog történni.

Leleplezték a târgu-muresi telefonközpont tolvaját. Târgu-Mures. Saját tud. Napokon át tartó nyomozás után a rendőrség letartóztatta Georgescu posta és táviráda műszerész, mert ravaszul kieszelt módon és eszközökkel már hosszú idő óta lopkodta a telefonközpont kapcsoló készülékébe elhelyezett platina alkatrészeket. Ezzel mintegy 25 ezer lei kárt okozott a postahivatalnak, amit a tisztviselőktől vontak le havi 500 leies részletekben, mert a posta kárát a telefonközpontban szolgálatot teljesítő tisztviselőknél hajtották be. Georgescu multjának azonban még érdekesebb fejezete is van. Ezelőtt, míg ide nem került, a timisoarai postahivatal műszerésze volt, ahol mintegy kétszáz ezer leies lopás után megszökött. De rövidesen Târgu-Muresen vállalt alkalmat, ugyancsak a postánál, bár országos körözés volt ellene kiadva. Lopásait Târgu-Muresen hónapokon át zavartalanul folytathatta, míg most a rendőrség leleplezte és átadta az ügyésznek.

Elkapta a rapid a bujósdi játszó árva gyermeket. Timisoara. Saját tud. Griffaton Béla tizenhat éves kereskedőtanonc egyik társával az orsovai vonal vasuti töltésén játszódtak. Bujósdi játszóttak. Griffaton a sorompónál akart elbujni. Nem vette észre, hogy nagy sebességgel közeledik a bucuresti rapidvonat. A mozdony elkapta a szerencsétlen fiút s nekivetette a sorompónak. Szétzúzott fejjel, holtan esett össze. A tizenhat éves tanonc teljesen árva gyermek volt. Dix Sándor házmesternél a Magyar Leányegyesület tartotta és általában gondoskodott a szegény gyermekeiről.

NEM BIZTOS, HOGY KIVÉGEZTEK ZINOVJEVET ÉS TÁRSAIT. A Havas tudósítója jelenti Moszkvából, hogy a terrorista-per tizenhat elítélte kivégzésének körülményeit titoktartás övezi. Egyetlen újságíró, vagy néző sem vett részt a kivégzésen, úgyhogy sem Európa, sem a szovjetek lakossága nem tudja, hogyan haltak meg Zinovjev, Kamenov és társaik. Egyidejű londoni jelentés szerint Citrine, a nemzetközi szakszervezeti szövetség elnöke, kapcsolatban a 160 orosz terrorista kivégzésével, ezeket mondotta a sajtónak: „A szovjetek kormányja jó alkalmat mulasztott el annak kivégzésére, hogy nemcsak erős, de nagylelkű is. Őt lehagolja, hogy az orosz kormány nem hallgatta meg az angol munkáspárt által hozzántett kegyelmi kérését”.

A százesztendősi alligátor, amely tíz hónapja bójtöl. A londoni állatkertnek van egy alligátora, amely most lett száz esztendősi. Mint Londonból írják, a százesztendősi alligátor érthetetlen okból éhségstrájkba kezdett, még pedig már az elmúlt év októberében. Bármilyen táplálékot kínáltak neki, nem fogadta el, falatot sem evett és így tart ez a bójtölés már október óta, vagyis tíz hónapja. Rendszerint mozdulatlanul fekszik, csak ha erősen kisért a nap, akkor uszkal a medencében. Az ételmezt, amit naponta odakészítenek számára, érintetlenül hagyja. Hogy a bójtölés még meddig bírja, azt az állatkert orvosai sem tudják előre, de az alligátor ezidőszereint még mindig kitűnő erőben van.

Ez is lehetne olimpiai rekord!

Jose Palma, spanyol fiatalember, 40 órákig tartó sebességgel 600 kilométeres utat tett meg ezzel a furcsa közlekedési eszközzel.

* Akiknek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhé, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar szabályozza a székletét, rendbehozza az emésztést, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Ezüst vítézségi éremmel tért vissza az abesszin harcterről egy 14 éves diák. Rómából jelentik: Szerdán érkezett haza az abesszin harcterről az olasz-abesszin háború legfiatalabb katonája: a 14 éves Calabrese Enso. A fiatal fiu anakidején Mussolini külön engedélyével lent ki Abessziniába és mint rendes sorkatona részt vett az Amba Alagi, Ambatradam és Desszie körüli ütközetben, valamint az Addisz-Abebabá való bevonulásban. Katonai érdemeiért ezüst vítézségi éremet kapott. A vitéz kiediak most otthon tovább folytatja a középiskola negyedik osztályát.

Lisztzállítás és a vevő neve. Timisoara. Saját tud. A lisztzállítást a vasut tudvalevőleg csak egy, a pénzügyigazgatóság által kiállított kísérőlevél — билет de circulatie — felmutatása mellett eszközölheti. Most rendeletet kapott a vasut, hogy a kísérőlevélnek a vevő nevét is tartalmaznia kell.

Ph. Bottome:

Az orvosok

című világhírű regénye a könyvpiac legnagyobb sikere.

Ára: 126 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál!

Felnyársalta a motorkerékpárost egy falusi szekér rudja. Timisoara. Saját tud. Halálos végű összeütközés történt a Munkás-telepen: az éjjeli sötétségben egy motorkerékpár beleszaladt egy parasztszekérbe s a motorbicikli egyik utasát a szekér rudja felnyársalta. Epure Péter 39 éves batoni születésű, városi közegészségügyi ügynök sógorával, Ardelean Józseffel, aki a Dermata-gyárban cipész, motorkerékpáron kirándult a Munkás-telepre. Több ismerősüket látogatták meg s mindenütt boroztak. A délutáni kirándulás végül is belenyúlt az éjszakába. Ejjéllkor Epure Péternek eszébe jutott, hogy ugyancsak a Munkás-telepen van még egy barátja, akinek Lajos a keresztnéve s aki most ült meg a névnapját: nosza még ezt is meg ukarta látogatni. Bort is vitt magával. A sötét munkáslelepi utcákon kattogott végig nemsokára a motorkerékpár. Ardelean vezette, Epure a pótléssel foglalt helyet. Egy keresztutcánál a motorkerékpár hirtelen beleszaladt egy falusi szekérbe, amit két fiu: Finger János 13 éves és Muka István 16 éves hajtottak. Szénát hoztak volt és most az üres szekérral hazatérőben voltak. A motorkerékpár és szekér annyira szembekerültek, hogy a kerékpárt vezető, nagyon beszélt Ardeleannak éppen csak annyit ideje maradt, hogy oldalhajoljon, máskülönben a szekér rudja megdőfte volna. A rud így a pótlésen levő Epuret érte. A szekérrud nagy erővel beleszaladt Epure testébe, azt átfúrta a hátán jött ki. A rudnak 30 centiméteres vége állt ki az ember hátából. A szó szoros értelmében felnyársalta tehát a szekér a szerencsétlent. Egyetlen, iszonyu jajkiáltása hallatszott, aztán ott esüggött a rudon, eszméletlenül. Még megsérült az egyik lá, amely a helyszínen ki is szenvedett. A szerencsétlen embert nem tudták leszedni a szekér rudjáról. Ertesítették a mentőket, akik egy ideig szintén tanácstalanul állottak. Végül is valahonnan fűrészt kerítettek, átvágták a rudat s csak ekkor tudták a „nyársalt” eltávolítani Epure testéből. A szerencsétlent kórházba szállították, de alig érkezett meg, meghalt. A rendőrség egyelőre őrizetbe vette Ardeleant s a szekér utasait is. Utóbbiak kijelentették, hogy az összeütközés ugyszólván elkerülhetetlen volt s egyébként a motorkerékpáron nem volt rendes lámpa Csak valami halvány, vékony fényugár látszott azon. A legnagyobb bajt föltétlenül a borozás okozta, mert szigorú szabály, hogy aki motorkerékpárt, autót vezet, nem hogy boroznia nem szabad, de még egy pohár sört sem szabad meginnia, mert idegméreg az alkohol s az idegek éppen akkor mondják fel a szolgálatot amikor a legnagyobb szükség van rájuk.

AZ OTTHON

Egy anya naplófőjegyzései

...Te édes, kicsi lény, legfiatalabb gyermekünk! Anyád, apád és testvérekéid ujjongó, forró „Istenhozott”-al várnak. Jőjj körünkbe, ebbe a kicsiny kertbe, amelybe az isteni gondviselés téged, mint virágzó emberpalántát el akar ültetni. Légy anyádnak legdrágább kincse, akit úgy akar gondozni, védelmezni, oltalmazni, mint a szemefényét: először csak gyöngye, gyámoltalan testecskédet és később lassan ébredező lelkedet. Milyen boldog pillanatot, amikor először csillan fel szemedben az értelmnek, a léleknek szikrája, s ajkodon az első, öntudatos mosoly, mely azt ragyogja felém: „Ismerlek, te jó vagy hozzám és szeretsz engem”. Mint a téged megelőző hét nővéred érkezése előtt, — úgy készül fel most is a testem, hogy neked meleg, puha hőcsőd legyen, lelkem pedig alázatosan meghajol az isteni Alkotó akarata előtt: „Ime, az Ur szolgálóleánya...”

Minden anyának így kellene cselekednie, — és mégis: hányszor kell szomorúan tapasztalunk az ellenkezőjét. Azt mondják a földre készülő kicsiny lénynek, mint egykor a még meg nem született isteni gyermeknek Betlehemben: „Nincs helyünk számodra”... Nehogy meg kelljen osztani valamit... Nehogy áldozatot kelljen hozni... Mindenkori a legjobb helyet keresi a maga számára a földi javak elosztásában.

...Nehéz hónapok vannak mögöttem. Gyakran valósággal kálváriát jártam, különösen amikor a piacra kellett mennem, tolongó embertömeg közé, hogy hét kicsiny fiókámnak főzeléket, gyümölcsöt, kenyeret, tojást vegyek. Egyszer egy meggyerő külsejű asszonytól nagyobb mennyiségű tojást akartam vásárolni. Megkérdezte, mire kell nekem ilyen nagy mennyiség. Mosolyogva mondtam: „Hét gyermeknek bizony sok tojás kell.” Nyitvafejtett szájjal mért végig, majd mélyszéles lekicsinyléssel mondotta: „De nacsága, hogy lehet valaki ma ilyen buta?” Sarkonfordultam és visszafordítva előtörő könnyeimet, — otthagytam a meghökent asszonyt. Az, hogy ez az asszony engem „butának” tart, nem fáj, ezt a világméretet már ismeri és megszokja az ember, amikor a nyolcadik gyermekét hordja. De hogy egy egyszerű falusi asszony így gondolkodik, — ez igen szomorú dolog és erős bizonyítéka annak a fonák felfogásnak, amely népünk életében egyre nagyobb tért hódít.

Más alkalommal egy „képzett” hölgy mondotta nekem: „Uristen, hogy vehet valaki ekkora erkölcsi terhet magára! Ennyi gyermek óriási felelősséget jelent.” Gyakran gondolkodtam szavai fölött. Van bennük valami, amire ijedten föl kell figyelnünk. Vajjon a gyermekek, akiknek életet adtam, elérik-e

valamennyien a célt, hogy itt, a földön jó és boldog emberek s egyszer majd az Eg méltó lakói legyenek? Egyedül Isten tudja ezt. Minden erőmmel, igyekezetemmel azon dolgozom, hogy gyermekeimet jól neveljem, s a többit az Isten atyai jószágára bízom. S vajjon az a gondolat, amelyet ez a hölgy, mint ezek és ezek szöcsöve, kifejezésre juttatott, valóban a becsületes, őszinte véleményt tükrözte-e vissza?

Meddig aludják a gyermek?

Sokan nem gondolnak arra, hogy milyen rendkívül fontos kérdés: meddig és mennyit aludják a gyermek? Egészségére, fejlődésére milyen nagy mértékben hat ki a pihenési idő.

Három évestől tizenkét éves korig télen pontosan hét órákor, nyáron valamivel későbbben fekdődjen le a gyermek, későbbben nyolc vagy kilenc órán tul egy pillanattal se legyen fent, mert nemcsak a szervezete, hanem az idegrendszer is súlyosan megsínyli a késői lefekvést. Ilyenkor a szülőknek a gyermekek érdekében könyörteleneknek kell lenniök és semmiféle síránykodásra, kérésre nem szabad megengedniök a fennmaradást — legfeljebb, ha valami családi ünnepről vagy más rendkívüli alkalomról van szó.

Nyolc órától tizenkét óráig a legmélyebb és legegészségesebb a gyermek álma, azért ha elmulasztjuk, nem pótolhatjuk többé a reggeli későn keléssel.

Igen fontos a gyermekek fejlődése szempontjából az ebédutáni alvás is. Gondos édesanyák nagyon vigyáznak arra, hogy gyermekeik legalább egy órahosszat aludjanak ebéd után.

Mostanában a tulhajszott testedzések nagy divatja idején sokan nem törődnek azzal, hogy a torna meg a különféle sportok mellett, a gyermekeknek megfelelő pihenésben is legyen része.

Sok tanító tapasztalta már, hogy a gyermekek elaludtak az iskolában előadás közben. Az ilyen gyermekek rendszeren későn fekdődnek le és szervezetük nem részesült a kellő pihenésben.

Ezzel természetesen nem akarjuk azt mondani, hogy szoktassuk rá a gyermekeket a helyére és neveljünk álomszuszékokat belőlük — csak azt hangoztatjuk, hogy a kellő pihenés mindennél fontosabb, mert különben nem képes

Vajjon nem csupán amolyan „kibeszélés”, a lelkiismeretnek mesterséges megnyugtató volt-e?

...Nem törődve a véleményeknek ezzel a hiábavaló harcával, sőt: a saját léted, vagy nemléted kérdésével sem, — te itt fekszel mellettem édes, kicsiny, nyolcadik gyermekem és komoly, sötét szemekkel belecsodálkozol ennek az ismeretlen világnak fényébe... És én ki-mondhatatlanul boldog vagyok, hogy újra anya lehetek, hogy ismét részese lehetek annak a boldogságnak, mely minden igazi asszony számára minden földi boldogság leg-tökéletesebb beteljesülése. Emma Hofstätter.

elvégezni a gyermek a korához és erejéhez arányított feladatokat.

Hogy a vézna, fejletlen gyermekeknek több alvási van szükségük, mint az izmos, erős gyermekeknek — az magától értetődik. Alvó gyermeket sohasem szabad felébreszteni, mert hiszen úgy sem alszik egy pillanattal sem tovább, mint amennyi alvási a szervezetének szüksége van.

Csak az a gyermek érhet el jó iskolai eredményeket, akit nem fárasztanak ki túlságosan munkával, vagy szórakoztatásokkal. Ezért állítsuk fel szigorú családi törvényképpen a gyermekek korai lefekvését, mert csakis így győzünk a testi és szellemi fejlődésükben, virulásukban.

A konyha művészete

Nyári ételek:

Egyszerű, hideg gyümölcsleves

1. A gyümölcsöt megtisztítjuk, megmossuk. Ha barackféle, alma, körte, apróra vágjuk és vajban megpároljuk. Majd vizet öntünk hozzá és kiessé főzzük. Tejjel, esetleg tojássárgájával behabarjuk, parányit sózzuk, cukrozzuk és hidegre állítjuk.

2. A gyümölcsöt úgy főzzük meg, mintha kompótot készítenénk. Természetesen elegendő lével. Izesítjük kevés vaníliával, fahéjjal és tejjel vagy tejjel keverjük össze.

Hideg rizses tejleves (6 személyre)

8 deka finom rizst fél liter tejben, deka vaníliás cukorral, parányi sóval puhára főzzük. Hozzáöntünk még egy fél liter tejet, 8 deka cukorral édesítve és szitán átszűrjük és áttörjük. Még melegen 3-4 tojássárgát kevés tejjel előbb külön felverve, hozzáhabarunk és ha kihűlt, két órára jégbe állítjuk.

Mártások és hideg előételek:

Párhagyma mártás. 12 deka lehajzott, vízben áztatott zsemlyét szitán áttörünk 6 keménytojás sárgájával, kevés vízzel és ecettel jól elkeverjük, adunk hozzá 6 evőkanál olajat, sőt, borsot, 2 evőkanál finomra vágott párhagymát kevés cukrot.

Mustármártás. Mustárt és cukrot egyforma mennyiségben jól elkeverünk, felhigítjuk vörösborral, citromlével és kevés olajjal.

Hideg borjúcomb

Vadhoz szokásos páclevet készítünk, abban az összekötözött és megpékelt borjúcombot kifőzzük és egy napra jégbe állítjuk. Tartós mártással leöntve tálaljuk.

Vegyes főzeléksaláta

Két burgonyát megfőzve finom szeletekre vágjuk, 4 darab ecetes uborkát szintén két sültben megsült céklarépat, sós vízben puhára főzött karfiolrósákat, 20 darab közepesen elvágott zöldbabot, 10 szál spárgát, ujjnyi nagyra vágta, pár szelet zellert és sárgarépat. Leszűrve mély tálba rakjuk és ecetet öntve rá, negyedórát kihéteztjük. 4 kemény tojássárgát szitán áttörünk hozzáadunk egy kanál mustárt, sőt és borsot, 8 evőkanál olajat, lassan négy kanál ecetet mindezt habosra kikeverjük. Óvatosan vegyítjük a főzelékkel és két óráig állni hagyjuk. Fel szeretjük, tehetünk kevés cukrot is hozzá. Ezt mártásnak is lehet használni.

Divatos alkalmi ruhák.

A kora őszi divat vonalaiban nem hoz sok újítást. A fekete-fehér színkeverés mellett szürke, borvörös és lila az őszi divatszínei. Képzünk néhány estélyi, délutáni és utcai ruha látható, virág és bémzés díszítéssel.

SZÍNHÁZ

Három román és egy magyar szin- igazgató pályázik az aradi színházért

— Dr Parecz Béla nyilatkozata —

Arad. Saját tud. Bekövetkezett, amit előre látni lehetett: Szendreiék teljesen tönkretették az aradi színházat. A közönség elriadt a színházjárástól a rossz előadások, a színészek nemfizetése s hasonló dolgok miatt. A város augusztus 15-én kiírta a pályázatot a színházra, szeptember elsejére. Eddig négy jelentkező van: Caba Victor aradi román tanár, a második pályázó az aradi román újságíró szervezet, a harmadik Petrescu bucuresti színházigazgató és Szabadkay József sátmari szin-igazgató, aki képességeit a múlt évben Oradeán is bemutatta, ahol hónapokon át nagy sikerrel játszott.

Dr Parecz Béla, a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke, aki tagja a városi tanácsnak is, a következőket mondotta munkatársunknak:

— Miután a három év előtt alakult szin-pártoló bizottság munkája teljes kudarcba fullt, — mondotta Parecz Béla dr, — meg sem kísérelhetjük, hogy életre keltsük ezt az intézményt. Nézetem szerint — mondotta határozottan, — *ugysem lehet a színházat jótékony-sági alapon fenntartani.* Az utóbbi esztendőnk előadásai elriasztották a közönséget a színház-ból, így az áldozatkészség nagyon is megcsappant. Nem gyűlések és felhívások, hanem egyedül becsületes szinigazgató, jó társulat és

jó darabok kellene ahhoz, hogy a közönség figyelmébe ismét a színház felé forduljon.

— *És ki lenne ez a szinigazgató, kinek a személye az, aki mellett a Magyar Párt állást-foglal és leginkább támogat a bérlemény elnyerésére?*

— Erre vonatkozóan — mondotta Parecz Béla dr, — ma még semmit sem mondhatok, miután még nem zárult le a pályázatra kiírt határidő s így nem tudom, kik közül lehet egyáltalán választani? Mert a jó mellett jobb is jöhet. Tavaly jobb híján Szendrey Mihályt támogattam, hogy az idén ki mellett szavazok, az nem tőlem, hanem attól függ, hogy a legjobb belátásom szerint ki lesz a legalkalmasabb jelentkező. A pályázat benyújtásáig még öt nap van. Talán addig akad még a pályázat elnyerésére érdemes jelentkező.

Igazán egészséges megoldás az lenne, hogy a Királyhágón inneni részre, Oradea, Arad, Timisoara kerültre egy igazgató alatt szervezzenek magyar szintársulatot, amit mi már két év előtt kifejtettünk azzal, hogy Janovics Jenő dr lenne erre a legalkalmasabb, azonban az illetékesek téves információk, s hozzánem-értés és kényelmeskedés miatt elodázták. Pedig ez már lelkiismeret kérdése is. Annakidején Pareczék is mellette voltak, csak Oradea és Timisoara lelkesebb megmozdulása hiányzott.

Beery Wallace, a híres filmszínész és az elefánt

Berry Wallace írja:

Hollywoodban a váratlan viszontlátások nem tartoznak a ritkaságok közé. Mégis az a viszontlátás, amelyben nem régen volt részem, még Hollywoodban is a ritkaságok közé tartozik.

„A korbács alatt” című új filmem első felvétel napján történt, amikor amellé a sötény mellé értem, amely mögött a filmfelvételekhez szükséges állatokat őrizték. Hirtelen vad trombitálást hallottam s mielőtt még felocsudhattam volna meglepetésemből — mert megismertem az állat hangját — egy óriási elefánt atólt az ormányával s a következő pillanatban már az állat koponyáján ültem.

A nőtény elefántot, amelyik ilyen szeretet-re méltóan üdvözölt, Anna Maynak hívják és annak idején nagyon szokatlan módon ismerkedtem meg vele. Akkoriban — 15 esztendeje már és én akkor egy néma film csinytevőjét játszottam — egy szenzációs filmet forgattunk, amelyben egy elefánt is szerepelt. Nekem semmi dolgom nem volt az állattal s csak arra számítottam, hogy néha cukrot adtam neki s néhány darab jól megnőtt, husos repát.

Egy napon aztán tűz ütött ki a műteremben és mindenki elvesztette a fejét. A pánikot még növelte, hogy Anna Mayt szinte őrjöngő félelembe ejtette a tűz és senki se mert a felizguitt állat közelébe menni. Akkor visszaemlékeztem azokra az időkre, amelyeket cirkuszban töltöttem, szoltam Anna Maynak és kiveztem a tűzből. Az állat bárány módjára engedte magát vezetni és attól fogva elvesztette a tűz iránti félelmét is, ami elefántnál ritkaság és mostani filmemre éppen ez a tulajdonsága tette alkalmassá Anna Mayt.

Anna Maynak, mint minden elefántnak, kitűnő emlékező tehetsége van és 15 esztendő után is azonnal megismert. És mikor Anna May koponyáján trónolva belovagoltam az előre elkészített arénába, husz esztendővel fiatalabbnak éreztem magamat.

PÁLYÁZAT.

A ludusi római katolikus egyházközség kántori állásra pályázatot hirdet.

Javadalma: 3 hold szántó, természetbeni lakás, havi 1000 lei alapfizetés. Ifjúsági énekkarok vezetéséért külön havi 500 lei.

Kötelesege: 1623—1926. sz. püspöki körlevélben foglaltatik. Pályázati határidő: szept. 5. Próbá szept. 6-án 10 órai kezdettel, melyre pályázók költségükön megjelenni tartoznak.

Ludus (jud. Turda), 1936 augusztus 25.

Egyháztanács.

Aki 21 év után hazavágyott a szovjet „paradicsomból”.

Sólyom János, aki az osztrák-magyar hadseregben szolgált, 1915-ben Przemysl bevételénél orosz fogságba került. Most, 21 év után, nem bírta már ott tovább az életet, s hazatért Magyarországra. Képünk megérkezésekor készült Sólyom Jánosról és Oroszországban alapított családjáról, a bécsi pályaudvaron, ahonnan továbbutazik hazájába.

Készült a Szent László-nyomda Rt. kő-forgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Eladó
jókarban levő írógép. „Torpedó” román-magyar betűkkel. Esetleg brébeadó. Oradea, Str. Petőfi 10.

Üvegfal
tölgylaboritáru 5.60/200 méretű eladó. Pintér, Oradea, Baritiu-u. 4.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Nőruhák

Női ruha varrást vállalkozó háznál is, nagyon olcsón. Oradea, Str. Bratianu 24.

Teljes ellátással, fűdőszoba használat-tal, 2 diákleányt vagy fiút felveszek. Cím: Hangya, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 2.

Iskolás gyermeket teljes ellátással elfogad. Oradea, Str. Gheorghe Lazar 20

LAPARUSITASRA emberek magas százalékkal felvétetnek. Jelentkezés a kiadóhivatalba

Lakás

Kiadó
2 szobás, fűdőszobás, kertes lakás. Evi bér 18.000 lei és vízdíj. Oradea, Strada Ioan Ciordaş 46. sz.

Háromszobás lakás
központban szeptem-ber 15-re kiadó. Oradea, Str. Take Jonescu No. 6.

Utcai szoba, butorozva vagy butor nélkül, lehetőség ld. sebb úr vagy urnó részére szeptember hó 16-ától kiadó. Str. Nicolae Zeiga No. 33, Oradea.

Utcai
különbejárattal butorozott szoba szeptember 1-től kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zeiga 11 a.

2 szobás, fűdőszobás, komplett lakás, minden mellékkel. szeptember 1-étől kiadó. Cím: Oradea Reg. Ferd. No. 17 Blănăria

Száraz, nagy pincehelyiséggel bérbeadunk. Oradea Strada Duca No. 9.

Oktatás

Léposy Zeneiskola Oradea, Strada Simeon Stefan No. 20. Hegedű zongora és zeneelmélet tanszakkal.